ԻԲ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5818 8/21 ՄԱՐՏ 1905 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 14 ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ 1323 ԻԲ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5818

درعلیه غلطه ده ﴿آره ولك﴾ غزته سی اداره خانه سی

Նամակ կամ որ եւ է գրուածք պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քարաքէօյ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK„
Galata, Constantinople

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան 140 ղր.
» » » » վեցամսեայ 70 »
» » » » եռամսեայ 40 »
Օտար երկիրներու համար տարեկան 40 ֆր.
» » » վեցամսեայ 20 »
Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 ղրուշի փուլը 100 ղրուշի հաշուով:
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի Խմբագրատան:

20 ՓԱՐԱ 20

ՀԱՄԱՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ

«Բերայի Եկեղեցւոյ Պարտուց Հատուցման Յանձնաժողովը իր եօթը տարուան մատակարարութեան հաշուեցոյցը Տնտեսական Խորհուրդին դրկեր է՝ քննուելու եւ վաւերացուելու համար»։

Այս հակիրճ ծանօթութիւնը, որ հրատարակուեցաւ Պատրիարքարանի Լուրերու կարգին մէջ, էապէս կը տարբերի Թաղ. Խորհուրդներու համարատուութեան լուրերէն, որոնք պարբերաբար կը յաջորդեն իրարու, եւ մեր աչքին առջեւ կը պատկերացնէ կալուածական եւ դրամական ընդարձակ գործառնութիւն մը նոյնքան խղճամիտ կերպով կատարուած որքան ձեռնհասօրէն։ Միշտ նպաստաւոր վկայութիւններ լսուած են այդ մատակարարութեան նկատմամբ, որ տարուէ տարի կ'իջեցնէ Բերայի եկեղեցւոյն պարտքը, եւ այնչափ վստահութիւն ներշնչած է հանրութեան, որ փոքր թիւ մը չեն կազմեր անոնք որ իրենց պահեստի դրամը այդ Յանձնաժողովի Սնտուկին կը վստահին՝ օրինաւոր տոկոսով մը։ Արդէն, Պարտուց Հատուցման Յանձնաժողովը կազմուած ըլլալով ծանօթ սեղանաւորներէ ու վաճառականներէ, որոնք իրենց առձեռն գործերուն վրայ ունեցած հմտութենէն տարբեր վերաբերում մը չեն ունենար այս հանրային գործին վրայ, բնական էր որ իրենց ներշնչած կատարեալ վստահութեամբ՝ բարձրացնէին իրենց յանձնուած Սնտուկին վարկը։

Այդ միեւնոյն Յանձնաժողովն էր որ, դրամական փոխառութեամբ մը, դիւրացուց Շիշլիի ազգ. գերեզմանատան մուտքի գեղակերտ շէնքին կառուցումը իր յարակից մասերով, որոնց պէտքը զգալի էր այնքան տարիներէ ի վեր։

Թէ վերջին եօթը տարիներու միջոցին Յանձնաժողովը ի՛նչ համեմատութեամբ յաջողած է նուազեցնել Բերայի եկեղեցւոյն պարտքը, կալուածներուն հասոյթով եւ անոնց խնամեալ մատակարարութեամբ, անշուշտ պիտի ծանուցուի յառաջիկային, գէթ ընդհանուր գաղափար մը տալու համար կատարուած գործառնութեանց արդիւնաւոր հանգամանքին վրայ։ Այս տեսակէտով, ո՛րչափ լայնօրէն գոհացում տրուի հանրային հետաքրքրութեան՝ կ'արժէ եւ աւելի յարմար է։

Պարտուց Հատուցման Յանձնաժողովին համարատուութիւնը այժմէութիւն կու տայ այն կարգ մը Թաղ. Խորհուրդներու ընթացքին՝ որոնք կը դժկամակէին Տնտեսական Խորհուրդին ներկայացնել իրենց քանի մը տարուան դիզուած հաշիւները եւ որոնց քանիցս հրաւէր ուղղուեցաւ Պատրիարքարանի կողմէ։ Անոնք պէտք է օրինակ առնեն վերոյիշեալ Յանձնաժողովին նման ընդարձակ գործառնութիւններ ունեցող մարմնէ մը, ինչպէս նաեւ Հիւանդանոցի Հոգաբարձութենէն որ ո՛չ միայն ամէն տարի կանոնաւորապէս իր հաշիւները կը մատուցանէ Կեդր. Վարչութեան, մանրամասն տեղեկագրով մը, այլ նաեւ առանձին տպագրութեամբ հանրութեան ալ կը ներկայացնէ՝ Պատրիարքարանի վաւերացումէն ետքը։

Համարատուութեան սկզբունքին այս կանոնաւոր կիրարկումները պէտք էր որ ազդած ըլլային վերեւ յիշատակուած Թաղ. Խորհուրդներուն վրայ, որոնց նկատմամբ Տնտեսական Խորհուրդը իր բարոյական հեղինակութիւնը կը շարունակէ ի գործ դնել՝ հետզհետէ առնելու համար անոնց հաշիւները, եւ տակաւին յետաձգելու յամառողներուն նկատմամբ ալ հետապնդումներ ընելով Պատրիարքարանի միջոցաւ։ Արդէն Տնտեսական Խորհուրդին պաշտօնավարութեան գնահատելի կողմերէն մէկն ալ՝ հանրային դրամներու մատակարարութեանը մասին ցոյց տուած անդուլութիւնը եղաւ, որ կը ձգտի ուղղել մեր թաղերուն մէջ հինէն ի վեր արմատացած թերութիւն մը, եւ որուն ոչ նուազ կը նպաստէ պարտաճանաչ մարմիններու կողմէ ցոյց տրուած յարգանքը այդ սկզբունքին, — ինչ որ այս անգամ ալ ցոյց կու տայ Բերայի Պարտուց Հատուցման կամ կալուածոց մատակարարութեան Յանձնաժողովը։

Տ. Ա.

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ՆՕԹԵՐ

ԵՐԿԱՐԱՏԵՒ ԴԺՈՒԱՐԱՄԱՐՍՈՒԹԻՒՆ

Երկարատեւ դժուարամարսութիւնը (dyspepsie chronique) զերծ որ եւ է կազմական փոփոխութենէ՝ մարսողական գործին հետ վերաբերութիւն ունեցող գործարաններու մէջ, մարսողութեան բնօրինաւոր յառաջխաղացութեան մը գործառնական խանգարումն է։

Այս հիւանդութեան պատճառները բազմաթիւ են, սակայն, իրենց գլխաւոր գիծերուն մէջ, կրնան վերագրուիլ կամ կերակուրի, կամ ստամոքսային հեղուկի վիճակին, եւ կամ ստամոքսի, իր ցոյց տուած գործառնական դանդաղութեան՝ մարսողութեան գործին յառաջխաղացութեանը միջոցին։

Ստամոքսային հինցած ապավիժութիւնը (catarrhe), որ միացած կը գտնուի երկարատեւ դժուարամարսութեան հետ, իր նախնական տեսակին մէջ, արդիւնքն է յաճախակի կրկնուած այն միատեսակ ազդեցութիւններու՝ որոնք առաջ կը բերեն սուր կոլճատեւ եւ ուժգին (acute) տեսակը։ Սոյն միատեսակ ազդեցութիւններու մէջ՝ անյարմար սնունդը եւ ալքոլի չափազանց գործածութիւնը ամենազօրաւոր պատճառները կը նկատուին։ Անհատական նախատրամադրութիւնն ալ կարեւոր դեր մը կը խաղայ։ Դիտուած է թէ վատառողջութեան, սակաւարիւնութեան կամ արեան ակարութեան ենթակայ եղողները, եւ բնականէն տկար ստամոքս ունեցողները, մասնաւոր միտում մը ցոյց կու տան ստամոքսային ապավիժութեան։

Ստամոքսային հինցած ապավիժութիւնը միշտ նախնական հիւանդութիւն մը չէ։ Ան կրնայ երկրորդական ըլլալ ուրիշ հիւանդութեան մը։ Այն բոլոր հիւանդութիւնները որոնք լեարդի երակային դրութեան (portal system) արեան կանգառման կ'առաջնորդեն, շատ անգամ իբր հետեւանք կ'ունենան ստամոքսային ապավիժութիւնը. եւ երբ ան կը տեւէ երկար կամ թոքերու քրոնիկ հիւանդութեամբ տառապողներու մէջ, պէտք է նկատուի, մասամբ, արդիւնքը արեան կայանութեան։ Ան նաեւ միացած կը գտնուի ստամոքսի կեղին եւ խլրդային հիւանդութեանց հետ։

Արիւնէն անջատուած ստամոքսային հեղուկին օրական քանակութիւնը՝ մարմնի ծանրութեան մէկ տասներորդին, կամ, շուրջ եօթը լիթրի կը հաւասարի։ Սոյն հեղուկը, որ նորէն կը ծծուի բարակ աղիքներու մէջ, կը պարունակէ պեփսին եւ ուրիշ խմորներ, եւ 2 առ հազար քանակութեամբ ասիտ հիտրօքլօրիք։

Միւս կողմէ, ստամոքսային գեղձերու կանոնաւոր հիւթանջատումը, աւելորդ է ըսել, ստամոքսային լորձնաթաղանթին արեան շրջանին ամբողջութենէն կախում ունի։ Հետեւաբար, դիւրին է հասկնալ թէ, ստամոքսային հեղուկին անկատար անջատումը՝ որ ընկերացած կը գտնուի ո եւ է պատճառաւ առաջ եկած ստամոքսային ապավիժութեան հետ՝ գլխաւոր արտադրիչն է դժուարամարսութեան։ Եւ արդէն տեսնուած եւ հաստատուած իրողութիւն մըն է թէ, ստամոքսային ապավիժութեամբ տառապող հիւանդներու ստամոքսային հեղուկին մէջ գտնուող ասիտ հիտրօքլօրիքի բաղդատական նուազութիւնը, ոչ նուազ արդիւնք կը հանդիսանայ մարսողական գործին կանոնաւոր յառաջխաղացութեանը։

Գալով այն ախտանիշներուն որոնք մեզ կ'առաջնորդեն ճանչնալու դժուարամարսութիւնը կամ ստամոքսային հինցած ապավիժութիւնը, նախ կը գտնենք ախորժակի նուազութիւն (anorexie)։ Այս ախտանիշը մանաւանդ կը գտնուի ստամոքսի բոլոր անկարգութիւններուն մէջ։ Երբեմն չափազանց ախորժակ մը կայ, սակայն, ան շուտով կշտացածութեան զգացողութեան կը փոխուի մինչեւ իսկ թեթեւ ճաշէ մը ետքը։ Ուրիշ պարագաներ ալ կը գտնուին՝ ուր հիւանդը իրապէս կը զզուի ո եւ է սնունդէ. ան քիչ բան կ'ուտէ, ու կը նախընտրէ խիստ շատ համեմուած եւ կծու կերակուրները։ Յաճախ, աղական, կծու, թթուակ, եւ կամ ալպալէ, անբնական եւ անհաճոյ համ մը կայ հիւանդին բերնին մէջ։

Լիութեան կամ ճնշման եւ թմրած ցաւի զգացողութիւնները շատ քիչ անգամ բացակայ կը գտնուին ստամոքսին բոլորտիքը։ Անոնք կրնան շարունակական ըլլալ, եւ կամ զգացուիլ ճաշելէ ետքը։

Կազի զգայումը խիստ սովորական եւ անհաճոյ ախտանիշ մըն է։ Յաճախ դառն հեղուկ մը դուրս կու գայ կազին հետ։ Զգացուած կազը խառնուրդ մըն է մթնոլորտային օդի, եւ կազային գոյացութեանց՝ որ ստամոքսի մէջ տեղի ունեցած անկանոն տարրալուծութեանց արդիւնքն են։

Շատ պարագաներու մէջ, նողկանքի զգացողութեան կը յաջորդէ իսկական փսխումը։ Ասիկա առաւօտեան տեղի կ'ունենայ կամ ուտելէ անմիջապէս ետքը, եւ կամ երկու ժամ յետոյ։ Ալքոլամոլները երբ առաւօտ անկողնէն կ'ելլեն, յաճախ կը փսխեն առատ լորձային նիւթ (mucus) եւ լորձունք։

Դիտուած է թէ մարսողութեան կենսական գործին յառաջխաղացութեանը մէջ երեւան եկած որ եւ է անկանոն վիճակ մը կրնայ խանգարել թէ՛ մտքի եւ թէ նիւթի փափուկ կազմուածները։ Աւելի ակներեւ կապակցութիւն մը կը տեսնուի առէջ ստամոքսային ապավիժութեան եւ ջղային կարգ մը անկարգութեանց միջեւ։ Հիւանդութիւնը վհատեցուցիչ ազդեցութիւն մը ունի ախտաւորին վրայ։ Ան կը գանգատի մեծ ճնշումի եւ սրտխառնութեան զգացողութիւններէն։ Գլխու ցաւ, գլխու պտոյտ, նեղսրտութիւն կամ նկունութիւն կրնան ներկայ գտնուիլ։ Մանաւանդ գլխու պտոյտը, որուն հիւանդը փորձառու կ'ըլլայ, յանկարծ, առաւօտուն անկողնէն ելլելէն ետքը, այն հիւանդութեան մէկ հանրածանօթ ընկերակիցն է (vertego a stomacho laehso)։ Կը կարծուի թէ այն ախտանիշները, շատ մը պարագաներու մէջ, թունաւորման (auto-intoxication) արդիւնքն են, որ առաջ կը բերուի ստամոքսի մէջ արտադրուած կարգ մը անբնական նիւթերու ծծուելէն։ Սակայն մեծ մասամբ, անոնք կը վերագրուին հիւանդին ջղային եւ մելամաղձոտ վիճակին։

Անշուշտ անհատական պարագաները մեծապէս կը տարբերին ախտանիշներու ուժգնութեանը եւ անոնց համախմբմանը մէջ։ Հիւանդութեան թեթեւ տեսակներուն մէջ ախորժակի կորուստը եւ ստամոքսին թեթեւ անհանգստութիւն մը կրնան ըլլալ մի միայն ախտանիշները։ Յաճախակի փսխումը կը տեսնուի միայն հիւանդութեան ծանր տեսակին մէջ։

Երկարատեւ դժուարամարսութիւնը, որ յաճախ տարիներ կը տեւէ, երբեմն դէպ ի լաւ յառաջանալով եւ երբեմն սաստկանալով, ինքնին աղետալի կամ մահաբեր հիւանդութիւն մը չի նկատուիր, թէեւ անոր հետեւանքը եղող ընդհանուր տկարութիւնը կրնայ անուղղակի կերպով կարճել հիւանդին կեանքը։

ՏՈՔԹ. Ս. Վ. ԵԶԵԿԻԵԼԵԱՆ

(Մնացեալը յաջորդով)

ՈՒՐՈՒԱԳԻԾԵՐ

ԲԵՐԱՅԻ ԿԻՆԸ՝ ՀԱՐԻՒՐ ՏԱՐԻ ԱՌԱՋ

Ա.

Հարիւր տարի առաջ ի՛նչ էր սա Բերայի աղուորիկ կինը, զոր այսօր հագուած շքուած կը տեսնենք Բերայի մայթերուն վրայ։

Անտարակոյս միեւնոյն շնորհը ունէր։ Բայց ո՜րքան տարբեր էր իր հագուստ-կապուստը եւ ապրելու եղանակին մէջ։

Նախ յառաջակայից նայուածք մը նետենք իր տան վրայ։

Հարիւր տարի առաջ չկար հիմակուան կանոնաւորուած սիրուն բնակարանը, որ իբր տաճար կը ծառայէ այն [illegible] գոհարին, որպէս է Բերայի կինը։ Անփոփոխ կերպով՝ փայտաշէն մեծ տուն մըն էր այն ատենի բնակարանը, ընդարձակ, եւ զերծ՝ շինուածքի կնճռոտութիւններէ, ջուրի եւ լոյսի մէջ ողողուն։ Իբր կարասի կային երկար բազմոցներ՝ պատերուն երկայնքը, աչքառու գոյներով ներկուած. հոս հոն բարձեր՝ փայլուն փսիաթներուն վրայ. քիչ կամ բնաւ գորգ։

Այս ընդարձակ բնակարաններուն մէջ է որ Բերայի մանկամարդ կինը կ'անցընէր իր միօրինակ, կանոնաւոր ու անամէջ կեանքը. ոչ մէկ զբաղում, ընթերցում կամ շահեկան այցելութիւն։

Քիթը փակցուած ապակիներուն՝ փողոցը կամ ծովը կը դիտէր։ Երազել կը թուէր ան։

Շահնշինին մէջ կ'անցընէր իր ժամանակին մեծագոյն մասը։ Մետաքսէ գեղեցիկ [illegible] կ'ասեղնագործէր. ժանեակ կը շինէր նաեւ, այնքան դժուարին ու կնճռոտ որ մարդ ձանձրոյթէն կը մեռնի, երբ ձեռք զարնէ անոր։

Երբ այդ զբաղումը ձգէր ձեռքէն, ընդարձակ սենեակներուն մէջ պտըտելու համար էր մեղկութեամբ։

Ցերեկը կ'անցընէր անգործութեամբ. մերթ պառկած կ'ուտէր կամ սեխ եւ դդումի չորցած կուտ կը նետէր բերանը։ Իր կեանքին պէս միօրինակ յանկերգներ կը մրմնջէր քթին տակէն։ Ինք իր վրայ կծկուած՝ քուն կը քաշէր ցերեկը, մուկտ կատուներու պէս։ Իր ամենամեծ զբաղումն էր արդուզարդը։

Միայն մազերու յարդարանքը երկար խնամքներու կը կարօտէր։

Մանկամարդ Հայուհին քաշմիրէ տաւեղ ցփուղով մը կը ծածկէր գլուխը, այնպէս որ իր խարտեաշ կամ թուխ մազերէն հազիւ մէկ քանի գանգուրներ կը նշմարուէին։ Հելլենուհին ունէր բարի-ֆուս՝ փոքր գաւակ, պէտրէն ծառ ծակոնքին վրայ, մեռեալ երկար զնարեդով մը, որ ուսին վրայ կը ճօճէր։

Մազի ծոծր հիւսքերը գլխուն շուրջը կ'ամփոփուէին, փոքրաւոր վարսակալ մը ձեւացնելու համար։ Այս ամբողջութեան իբր լրացուցիչ մաս կը կազմէին մանեակներ, ապարանջաններ, մատանիներ, շղթաքուղներ եւ կարգ մը մանրուք։

Հրապոյրէ զուրկ ըլլալու չէր Բերայի կինը, քանի որ այնքան գեղեցիկ սանուարներ ներշնչած է Արեւելքը երգող ամենէն հռչակաւոր բանաստեղծներէն Պայրընին։

Երբ Բերայի աղջիկը տասներկու տարեկան ըլլար, ամուսնանալու տարիքը հասած կը համարուէր։

Նշանտուքի միջոցին, որ երկարատեւ չէր ըլլար, մանկամարդ աղջիկը վերջապէս զբաղում մը կը գտնէր։ Օժիտի պատրաստութեամբ կ'անցընէր իր ժամանակը։ Անտարակոյս ճոխ էր այդ օժիտը, բայց այնքան նախնական որ ամբողջովին կրնար դրուիլ մէկ քառակուսի մեթր մեծութեամբ սնտուկի մը մէջ՝ նոճիի փայտէ պատրաստուած։

Հետաքրքրաշարժ նմուշ մը ունիմ ձեռքիս տակ. քանդակուած փայտէ սնտուկ մըն է՝ գաղտնի գզրոցներով, գոհարեղէններ պահելու համար. կնճռոտ փականքներ ունի. հազիւ թէ կրնայ պարունակել հարսնեկան ճոխ զգեստ մը եւ քանի մը կտոր ճերմակեղէն։ Ասոնք կը կազմէին Բերայի գեղանի կնոջ օժիտը, 1805ին ատենները։

Երբ հարսնիքի ժամանակը գար, երիտասարդին ընտանիքը կ'երթար նշանածը կ'առնէր՝ այն տունը տանելու համար, ուր պիտի միասին ապրէին ամուսնացեալները։

Դիպակէ շքազգեստը հագած, մանկամարդ աղջիկը, ազնուական Բիւզանդացի կնոջ մը պէս, մեծ սրահը կը մտնէր, մինչ ասդին ու անդին թելերու հիւսքեր կը փողփողէին ճրագներու լոյսին տակ։

Թարգմ. Զ. Ն.

Արտաքին Լուրեր

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԵՒ ՃԱՊՈՆԻ ՄԻՋԵՒ

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Թիէ-Լինկի գրաւումը.—Ընդհանուր կացութիւնը.— Զինուորական գործողութիւնները:

Բարիզ 17 մարտ.—Թանի զինուորական քննադատ՝ Պ. Պերնէ, Թիէ-Լինկի մասին խօսելով կ'ըսէ.

«Ճափոններուն մուտքը Թիէ-Լինկի մէջ ընդհանուր կացութիւնը բնաւ չի փոխեր. նաեւ ոչ Ռուսներուն նահանջը կը վտանգէ եւ ո՛չ ալ կը փութացնէ։ Այդ տեղը կը գտնուի բարձունքներէ շրջապատուած հովիտի մը մուտքին վրայ, որուն ելքը տասը քիլոմեթր դէպ ի հիւսիսային կողմն է՝ Սանթաւըսօ գիւղին մէջ։ Այդ բնական նրբանցքը երկու քիլոմեթր երկայնութիւն մը միայն ունի Լիաօյի ձախ եզերքին եւ այն բարձունքներու գիծին միջեւ որոնք կը կազմեն բուն իսկ Թիէ-Լինկի դիրքը։ Այդ նեղ նրբանցքն է որ երկու կողմերը իրարմէ կը բաժնէ. կիրճին մէջ Ռուսները ո՛ր տարածութեան ալ դիմադրեցին, անշուշտ անոր միջոցաւ պիտի կրնան յապաղեցնել ճափոնական յարձակումը, որով իրենց զօրախումբերուն վերջին մասը աւելի պիտի կրնայ յառաջանալ դէպ ի հիւսիս։ Գործելու այդ շատ բնական եղանակը նախատեսուած էր նահանջին սկիզբներէն եւ առաջին անգամ մարտ 14ին գործադրուեցաւ Զարուպաեւ զօրավարին կողմէ՝ Ֆան-Հոյի գիծին վրայ։ Կարելի է այսօր ալ պիտի գործադրուի Չայ-Հոյի եզերքը. ուրեմն դարձեալ կացութիւնը չէ փոխուած։ Թիէ-Լինկի դիրքին եւ անոր յառաջացեալ կէտերուն վրայ վերջապահներուն ընդդիմութեան յապաղիչ դերը յայտնի կ'ըլլայ սա պարագայով որ Ճափոնները մարտ 15ի երեկոյեան միայն Թիէ-Լինկ մտան, մինչդեռ անոնց հալածումը մարտ 10էն սկսած էր. վեց օրուան պէտք ունեցան կտրելու հեռաւորութիւն մը որ սովորաբար երկու օրուան ճամբայ է հետեւակին։ Ռուսական զօրախումբերը այդ ժամանակամիջոցէն օգտուեցան վերակազմուելու համար. զինուորները իրենց կառքերը վերստին ձեռք անցուցին՝ այսինքն հիւանդապահներու, պաշարներու, ռազմամթերքներու եւ անմիջական պէտքերու կառքերը։ Երկու զօրաբանակներ, օրինակ Բ. եւ Գ., կը կազմեն Ռուսներուն վերջապահները եւ առժամաբար կը կենան Թիէ-Լինկի կիրճին մէջ, բայց զինուորական կայարանները եւ թիկունքները կը գտնուին Քօ-Թօ-Լինկ՝ 120 քիլոմեթր դէպ ի հիւսիս։ Քուրօբաթքին զօրավարը անձամբ Քայ-Եանէն կը գտնուի՝ 32 քիլոմեթր դէպ ի հիւսիս. ուրեմն ռուսական բանակին ստուար մասը Թիէ-Լինկը շատ անցած է հիմա եւ անոր համար յետամնաց շահեկանութիւն մը միայն ունի։ Երբ դէպ ի հիւսիս յառաջխաղացութիւնը սկսի եւ ռուսական երկու վերջապահ զօրաբանակները, որոնք Ճափոններուն ընթացքը կը յապաղեցնեն, Թիէ-Լինկէն Քայ-Եանէն քաշուին, Տան-Հոյի գիծին վրայ, Մուքտէնի ողբերգութեան վարագոյրը վերջնականապէս պիտի փակուի. նոր արար մը պիտի սկսի. այդ պարագային Քուրօբաթքինի զօրավարին մեկնումին եւ նոր ընդհանուր հրամանատարի մը հաստատման համար արգելիչ պատճառ մը պիտի չըլլայ։»

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Թիէ-Լինկի գրաւումը.— Երկու բանակներուն շարժումները.— Կորուստները.— Ապագայ գործողութիւնները։

Պրիւքսէլ 17 մարտ.— Էնտէբանտանս Պէլժ, խօսելով Թիէ-Լինկի գրաւումին վրայ կ'ըսէ.

«Ճափոնները, չորեքշաբթի հինգշաբթի գիշեր, գրաւեցին Թիէ-Լինկը։ Ուրեմն Ֆան-Հոյի եզերքներուն վրայ ձեռք բերուած առաւելութիւնները որոնց Պետերսպուրկի մէջ մեծ կարեւորութիւն մը տալու երեւոյթը ունէին, չէ կրցած յապաղեցնել Օեամայի բանակներուն յաղթական յառաջացումը։ Քուրօբաթքին հասկցաւ թէ Թիէ-Լինկ ալ չէր կրնար պէտք եղածին պէս պաշտպանել, թէեւ այդ տեղը խիստ զօրաւոր կերպով ամրացուած էր։ Ուստի քաղաքը թողուց, իր պաշարները այրելէ ետքը, եւ քաշուեցաւ Թիէ-Լինկի հիւսիսային կողմը առաջուց պատրաստուած դիրքերը։ Անշուշտ հոն է որ կատարուեցաւ հինգշաբթի օրուան հեռագիրներուն ծանուցած մեծ ճակատամարտը, որուն վրայ տակաւին մանրամասն տեղեկութիւն մը չունինք, որ սակայն կ'երեւայ թէ աւարտած է Ռուսներուն համար նոր պարտութեամբ մը, քանի որ այս առտու կը ծանուցուի թէ Քուրօբաթքին դէպ ի հիւսիսային արեւելք կը քաշուի։ Լոնտրական քանի մը թերթերու հեռագիրներ կը ծանուցանեն թէ Ռուսները տասը հազար մեռեալ կամ վիրաւոր եւ ութսուն թնդանօթ թո-

---

ԱՐՏԱՍՈՎՈՐ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ 28

ԺՕՒԼ ՎԷՐՆ

ԴԷՊԻ ՄՈՒՇՏԱԿՆԵՐՈՒ ԵՐԿԻՐԸ

ՄԱՍ ԱՌԱՋԻՆ

ԳԼՈՒԽ Թ.

ՓՈԹՈՐԻԿ ԼԻՃԻ ՎՐԱՅ

— Հազիւ թէ կը յառաջանանք, ըսաւ տեղակալը, Նորմա՛ն ուղղելով խօսքը։

— Այո՛, պարոն Հոպսըն, պատասխանեց նաւավարը։ Զեփիւռը չի կենար, եւ եթէ շարունակէ, գէշ պիտի դառնայ։ Այն ատեն Ֆոր-Ֆրանքլինը պիտի առնենք Ֆոր-Բրանֆիտէնը առնելէ առաջ, ըսաւ նաւավարը, դէպ ի հարաւակողմ երկարելով ձեռքը։

— Աւելի լաւ, կատարեալ պտոյտ մը պիտի ըլլայ, ըսաւ տիկին Բօլինա Պէրնէթ կատակի զարնելով։ Մեծ-Արջ լիճը փառաւոր է եւ կ'արժէ անոր հիւսիսակողմէն մինչեւ հարաւակողմը այցելել։ Նորման, կարծեմ թէ դիւրին պիտի ըլլայ Ֆոր-Ֆրանքլինէն դառնալը։

— Այո՛, տիկին, եթէ երբեք կարենանք հոն հասնիլ, ըսաւ ծերուկ Նորման։ Բայց տեսնըրինք որ տեւող փոթորիկներ, որոնք հազուադէպ չեն այս լիճին վրայ, եւ միւս կողմէ աննպաստ պարագաներ պատճառ պիտի ըլլան որ ամիսէ մը առաջ չկարենանք հասնիլ Ֆոր-Բրանֆիտէնս։ Հետեւաբար չեմ կրնար այժմէն տեղակալին խոստանալ՝ շատ առաջ դառնալու մասին։

— Զգուշանանք ուրեմն, պատասխանեց տեղակալը, որովհետեւ այդպիսի յապաղում մը մեծապէս արգելք պիտի ըլլայ մեր ծրագիրներուն։ Բարեկամս, խոհեմութեամբ շարժեցէք, եւ եթէ հարկ ըլլայ, կարելի եղածին չափ շուտ հասցուցէք հիւսիսային կողմը։ Կարծեմ թէ տիկին Բօլինա Պէրնէթ չպիտի ընկրկի քանի-քանի մղոն ցամաքային ուղեւորութեան մը հանդէպ։

— Պարոն Հոպսըն, հիւսիսային եզերքը ուղղուիլ անկարելի է այսուհետեւ, պատասխանեց Նորման։ Տեսէ՛ք, հովը այս կողմէն կը սկսի փչել։ Սա բանը միայն կրնամ ընել. հիւսիս-արեւմտեան հրուանդանը հասնիլ, եւ եթէ նորէն հովը չելլէ, կը յուսամ թէ լաւ ճամբայ պիտի առնէ նաւակը։

Բայց ժամը չորսուկէսին ատեններ, փոթորիկը երեւան ելաւ։ Սուր ճիչեր թռչուններէն օդին բարձր խաւերուն մէջ։ Հովը դեռ մինչեւ ծովին մակերեսը չէր իջած, մթնոլորտային վիճակին պատճառաւ, որ վերին խաւերու մէջ կը պահէր զայն։ Անտառի թռչուններու մեծ ճիչեր կը լսուէին, որոնք մշուշին մէջէն կը յառաջանային։ Յետոյ, մէկէն ի մէկ պատռեցաւ այդ մշուշը, եւ երեւան եկան հոծ ու ցած ամպեր, քղիկ քղիկ եղած, իբր ճզմուած ծուէններ շոգիի, ուժգնօրէն մղուելով դէպ ի հարաւակողմ։ Ծերուկ նաւազին երկիւղները իրականացած էին։ Հովը հիւսիսակողմէն կը փչէր. ընդհակառակ ուրական մը պիտի դառնար եւ լիճին վրայ պիտի պայթէր։

— Ուշադրութի՛ւն, գոչեց Նորման, դեկին չուանը քաշելով. որպէս զի նաւակին քիթը հովին դիմադրէ, դեկին ազդեցութեան տակ։

Փոթորիկը պայթեցաւ։ Նաւակը սկզբան կողին վրայ պառկեցաւ, յետոյ ելաւ եւ ալիքի մը գագաթը բարձրացաւ։ Այդ վայրկեանէն սկսած ծփանքը շատցաւ. ծովի մը երեւոյթը առած էր լիճը։ Համեմատաբար նուազ խորունկ ըլլալով այդ ջուրերուն մէջ ալիքները կը զարնուէին լճի յատակին, եւ յետոյ կը բարձրանային դէպ ի վեր։

— Օգնեցէք, օգնեցէք, գոչած էր ծերուկ նաւազը, փորձելով արագօրէն կարգի դնել առագաստը։ Ճէսփըր Հապըն եւ տիկին Բօլինա Պէրնէթ փորձեցին օգնել Նորմանի, բայց չյաջողեցան, որովհետեւ վարժ չէին նաւակ մը վարելու։ Նորման չէր կրնար ձգել դեկը. մինչ առագաստին չուանները իրարու հետ խառնուած ըլլալնուն համար, առագաստը լաւ չէր պարզուեր։ Ամէն վայրկեան շրջելու վտանգը կ'անցընէր նաւակը։ Արդէն իսկ խոշոր ալիքներ կը յարձակէին կողին վրայ։ Երկինքը, շատ ծանրաբեռնուած, հետզհետէ կը մթագնէր։ Ցուրտ անձրեւ մը, ձիւնախառն, հեղեղանման կը տեղար, մինչ ուրականը կրկնապատկած իր սաստկութիւնը, ալիքներուն գագաթը կը ճմլեցնէր։

—Կտրեցէք չուանները, աղաղակեց ծերուկ նաւազը, փոթորիկին մռնչումներուն մէջ։

Ճէսփըր Հապըն, որուն գլխարկը թռցուցած էր հովը եւ որուն աչքերը կը կուրցնէր յորդառատ անձրեւը, Նորմանի դանակը առաւ եւ կտրեց մը լարին պէս պիրկ դարձած չուանը։ Բայց թրջած չուանը չէր ատեր լիսեռնիկին մէջ, որով կայմը տեղէն չշարժեցաւ։

Նորման ուզեց խոյս տալ դէպ ի հարաւակողմ, քանի որ չէր կրնար փոթորիկին դիմադրել. նաւակին ընթացքն ալ շատ վտանգաւոր էր, այնպիսի ալիքներու մէջէն, որոնց արագութիւնը կը գերազանցէր նաւակը։ Թերեւս այդ փախուստը մինչեւ Մեծ-Արջ լճին հարաւային եզերքները քշէր նաւակը։

Բայց Ճէսփըր Հապըն ու իր քաջարի ընկերուհին գիտակցութիւն ունէին իրենց սպառնացող վտանգին։ Այդ թեթեւ նաւակը չէր կրնար երկար ատեն դիմադրել փոթորկին։ Կա՛մ պիտի քայքայուէր եւ կամ պիտի շրջէր։ Նաւակին մէջ գտնուողներուն կեանքը Աստուծոյ յանձնուած էր։

Այսուհանդերձ ոչ տեղակալը եւ ոչ ալ տիկին Բօլինա Պէրնէթ չյուսահատեցան։ Իրենց նստարաններուն կառչած, գլխէն մինչեւ ոտքերնին թրջուած անձրեւով ու ձիւնով, մշուշին մէջէն կը դիտէին չորս կողմերնին։ Ցամաք չէր երեւար։ Երկու հարիւր մեթր հեռուէն՝ ամպերն ու լիճին ջուրերը իրարու հետ կը շփոթուէին։ Յետոյ իրենց աչքերը կը հարցափորձէին ծերուկ Նորմանը, որ ակռաները սեղմած, ու ձեռքը դեկին վրայ դրած, կը ջանար հովուն ուղղութեամբ յառաջացնել նաւակը։

Բայց ուրականը այնքան սաստկացաւ որ նաւակը չկրցաւ իր ընթացքը շարունակել։ Յառաջակողմէն զարնուող ալիքները անխուսափելի կերպով պիտի քայքայէին զայն։ Արդէն իսկ քակուելու վրայ էին կողքակողմի տախտակները. երբ նաւակը իր ամբողջ ծանրութեամբ կ'իջնէր ալիքներուն խորը, այնպէս կը թուէր որ ալ եւս վեր չպիտի ելլէր։

(Շարունակելի)

ղած են Թիէ-Լինկի հիւսիսային կողմը, բայց այդ իրողութիւնները դեռ պաշտօնապէս հաստատուած չեն։ Սա յայտնի է միայն թէ Քուրոփաթքին կը հետեւի մեծ պողոտային որ երկաթուղիէն կը չեղի եւ Քիրինի ուղղութեամբ երկու ճիւղի կը բաժնուի։ Ճապոնացիները արդէն Քայ-Եուէն հասեր են, բայց որովհետեւ Բեդերսպուրկի մէջ Քուրոփաթքինի զօրավարէն հեռագիր ստացուած չէ, երեւոյթ կայ թէ Ճապոնները անցած են ռուսական զօրախումբերը, եւ երկաթուղին ու հեռագրական թելերն ալ կտրած։ Այդ պարագային Քուրոփաթքինի զինուորները երեքօրուան ճամբայ պիտի ընթանան պաշարուելու վտանգին, որով անձնատուութենէ կամ կոտորուելէ փախչելու համար պիտի ջանան ազատիլ։ Քուրոփաթքին ի՛նչ կը յուսայ Քիրին հասնելէն։ Այն տեղ երկիր մը պիտի գտնէ ուր բնական միջոցներ չըմնացեր, եւ որուն ճամբաները ամայացուած են։ Միթէ այդ նահանջի միջոցին համար Թիէ-Լինկէն պաշար ու ռազմամթերք առած է հետը։ Կարելի է կասկածիլ, քանի որ Թիէ-Լինկի մէջ մթերանոցները այրեց։ Եթէ Ճապոնները իր ետեւէն չհասնին Քիրին ժամանել, Քուրոփաթքին անշուշտ կը յուսայ իր բանակը Խարպին տանիլ՝ երկաթուղիի այն ճիւղով որ Խարպին-Մուքտէնի մեծ երկաթուղիէն կը մեկնի՝ Քուանկ-Չան-Ցէէն քիչ մը դէպ ի հիւսիս, բայց անշուշտ Ճապոնները ժամանակ պիտի ունենան անգամ մըն ալ զինուոր համախմբել միայն այդ կէտին վրայ. դեռ չհասած ռուսական բանակը զոր յոգնութիւնները, յուսահատութիւնները եւ զրկանքները աւելի փոխանակ խուճապի մատնած են, սոսկ դէպ ի անհայտ կը դիմեն։ Կամ Քուրոփաթքին պիտի պաշարուի եւ անձնատուր ըլլալու պիտի հարկադրուի եւ կամ իր զօրութիւններէն Խարպին տարած մասը պաշտպանելու բոլորովին անկարող պիտի ըլլայ եւ նոյն իսկ նոր բանակ մը բոլոր անգամ պիտի չկրնայ կազմել։ Մանչուրիոյ մէջ կացութիւնը արդէն ճգնաժամ, ցամաքի վրայ Ռուսերուն համար հաղթանակ անկարելի կ'երեւայ իրենց վրէժը լուծել եւ ռուսական բանակը նուաստացումէն աւելի բոլորովին ջախջախուած է։»

ՌՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ

Տպաւորութիւնը Բեդերսպուրկի մէջ.— Նիքոլա Նիքոլայեւիչ մեծ դուքսը.— Մէկլենեւով զօրավարը.— Մեչեռսքի իշխանին կարծիքը.— Զօրահաւաքութիւն.— Փոխառութիւն։

Բարիզ, 16 մարտ.— Բեդերսպուրկէն կը հեռագրեն Հավասի մարտ 16 թուականով թէ քաղաքը բնաւ չունի մեծ աղէտէ մը ուսանելի նշանի երեւոյթը։ Հեռագիրները զգացնել կու տան, բայց դեռ չեն ծանուցաներ Թիէ-Լինկի գրաւումը եւ Քուրոփաթքինի վերջնական պարտութիւնը զոր հանրութիւնը վաղը միայն պիտի իմանայ։ Ընդհանուր յուսահատութիւնը կը մնայ, բայց այդ դիտողութիւնը միայն կարելի է ընել, վասն զի Բեդերսպուրկի կեանքը, հակառակ Մեծ Պահքին, այսքան զուարթ եւ փայլուն չէր եղած։ Ընկերութեան շատ քիչ շրջանակներու եւ մանաւանդ զինուորական շրջանակներու մէջ խորին անձկութիւն մը կը զգացուի։ Կը վախցուի թէ մի գուցէ բանակը, արդէն յոգնած, ստոյգ [illegible] նահանջի մը ատեն անտարբերութեան մը վերջ ուր մատնուի։ Ներկայ ձախողումը չնախատեսելով պաշարի մթերանոցներ չէ հաստատած, վասն զի առանց բացակայութիւնը մեծ վտանգի մը պիտի ենթարկէ բանակը։

Բեդերսպուրկ.— Զինուորական շրջանակներուն մէջ հաստատապէս կ'ըսուի թէ Նիքոլա Նիքոլայեւիչ մեծ դուքսին առաջարկուած է ընդհանուր հրամանատարութիւն Մանչուրիոյ ռուսական բանակին, որոշուած է զինուորական վերջին Խորհուրդի մը մէջ՝ Նիքոլա կայսեր նախագահութեամբ։ Նորընտիր ընդհանուր հրամանատարին սպայակոյտին պետը պիտի ըլլայ Սուխոմլինով զօրավարը։ Նոյն Խորհուրդը որոշեր է անմիջապէս զօրաբանակէն երկու կիսաբրիգադներ եւ հինգ զօրաբանակներ պատերազմի դաշտը ղրկել, առանց յետաձգելու երեք ուրիշ զօրաբանակներ կազմելու, որոնք Ճապոններուն դէմ պիտի պատերազմին։ Բոզինկով զօրավարը Վլատիվոսթոքի հրամանատար պիտի կարգուի։

— Մանչուրիոյ առաջին զօրաբանակին հրամանատար Մէյէնտորֆ զօրավարը, որ վերջերս վիրաւորուած էր պատերազմի դաշտին վրայ՝ ձիէն իյնալով, մօտերս Բեդերսպուրկ պիտի դառնայ։

— Մեչեռսքի իշխանը, Կռաժտանինի մէջ կը յայտարարէ թէ Ճապոնի դէմ մղուած պատերազմը յաղթելու յոյս չունի, եւ թէ, հետեւաբար, պէտք է հաշտութիւն կնքել, որուն կնքումը աւելի ստուգէ պիտի ըլլայ, եթէ Վլատիվոսթոքի ու Սախալինի կղզիին գրաւումը սպասուի։

Լոնտոն.— Մէկ քանի լրագիրներ Բեդերսպուրկէն հեռագիր մը կը հրատարակեն ծանուցանելով թէ Նիքոլա կայսրը հրամանագիր մը ստորագրած է՝ Վարշաւայի, Մոսկուայի, Քիեւի, Վոլոնէժի եւ Քազանի զինուորական շրջանակներուն մէջ զօրահաւաքութիւն կատարելու համար։

— Բեդերսպուրկէն կը հեռագրեն Տէյլի Մէյլի.— Փոխառութեան խնդիրը վերջնականապէս կարգադրուեր է։ Գումարն է քսանըհինգ միլիոն անգլիական ոսկի՝ հարիւրին հինգ տոկոսով։ Շրջաբերութեան հանելու գինը թէեւ որոշ չէ տակաւին, սակայն հաւանօրէն շատ վար ըլլայ նախորդ փոխառութիւններէն։ Բիւթանէն հրապարակ պիտի ելլէ նոր փոխառութիւնը։ Կ'ըսուի թէ շրջաբերութեան գինը հարիւրին իննսունէն պակաս պիտի ըլլայ։

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԴԱՇՏԷՆ

Թիէ-Լինկի գրաւումը.— Ռուսերուն կորուստը.— Քուրոփաթքինի նահանջը.— Զանազան լուրեր։

Լոնտոն, 17 մարտ.— Բեդերսպուրկէն մարտ 16 թուականով հեռագրելով կը հեռագրէ Թայմզի.— «Վերջին լուրերու նայելով, Ռուսերը մեծ ձախողութիւն մը ենթարկուեր են Թիէ-Լինկի մէջ, որով հրկիզուեր են թողլով հոն մնացած պաշարները։ Կը ծանուցուի նաեւ թէ Ճապոնները գրաւեր են երկաթուղին՝ Զանթոնֆուի հիւսիսային կողմը։

— Շանկհայէն կը հեռագրեն թէ Թիէ-Լինկի մէջ Ճապոնները ռուսական զօրաբաժին մը միայն գտեր են, որ անոնց ընդդիմութենէ մը վերջը հոն քաշուեր է՝ կայարանը եւ ուրիշ շէնքեր կրակի տալէ ետքը։

Բարիզ.— Բեդերսպուրկէն կը հեռագրեն Բըթի Ժուռնալի.— Ճապոնները գրաւեցին Թիէ-Լինկը ճակատամարտէ մը ետքը, որուն մանրամասնութիւնները յայտնի չեն։ Սա կը գիտցուի միայն թէ Ռուսերուն ձեռքը գտնուած գիւղ մը այրեր է ռմբերէն։ Քուրոփաթքին անգամ մը եւս հարկադրուեր է լքանել իր պաշարները եւ գոյքերը որոնք կրակի տրուեր են։ Նաեւ ուրիշ ծանօթ կորուստներ են։ Լոնտոնական թերթերը կ'ըսեն թէ Թիէ-Լինկի ճակատամարտին մէջ Ռուսերուն կորուստը շատ հազար մեռեալ կամ վիրաւոր է։ Բըթի Ժուռնալի թղթակիցը կը պնդէ այս իրողութեան վրայ թէ Քուրոփաթքինի զօրավարը մեծ դժուարութիւններ պիտի քաշէ պատրաստուելու համար։

Լոնտոն.— Թօքիոյէն մարտ 16 թուականով կը հեռագրեն Տէյլի Թելէկրաֆի.— Ռուսական բանակին մէկ մասը դէպ ի Քայ-Եուէն կը նահանջէ։ Կարգ մը շրջանակներու մէջ կը կարծուի թէ Քուրոփաթքին իր վիրաւորները Թիէ-Լինկ պիտի թողու։ Ռուսերուն ընդդիմութիւնը այնքան կազմալուծուած է որ հիմա ճապոնական զինուորները կրնան իշխել ու կանոնաւոր գործել։ Ռուսական Գ զօրաբանակը, որ Մուքտէնի շուրջը Քուրոփաթքինի կեդրոնը կը կազմէ, գրեթէ բոլորովին փճացած է։ Կը յայտարարուի թէ այն ռուս սպաները որոնք դրժած են պատերազմին ալ եւս չմասնակցելու իրենց խոստումը, մահու պատժին ենթարկուին։

— Ճապոնի տեղեկութեանց վարչութիւնը իմացուց թէ անընդհատ վիրաւորներ կը տարուին Քայ-Եուէն՝ Թիէ-Լինկի հիւսիսային կողմէն 25 մղոն հեռու Մանչուրիոյ անապատին սահմանները։

— Թայմզի թղթակիցը կը հեռագրէ թէ Քուրոփաթքինի բանակին մեծ մասը Քիրինի ճամբով դէպ ի Վլատիվոսթոք պիտի երթայ։ Ռուսական ընդհանուր հրամանատարը հիմա ունի 300,000 զինուոր, երկաթուղիի պահակները, Վլատիվոսթոքի պահակազօրքը, եւ նոր ժամանած Դ. զօրաբանակն ալ միասին հաշուելով։

— Օեամա մարէշալը, իր պաշտօնական տեղեկագրութեան մէջ, կը յայտարարէ որ մարտ 15ին Մուքտէնէն մօտ հիւսիսային գիւղէն [illegible]։ Բազմաթիւ զինուորներ երկու կողմէ վրայ թողուած կեցած էին։ Զինական իշխանութիւններէն ընդունուած ճակատի մարէշալը։ Հազարաւոր Ճապոններ փողոցները բռնուած էին՝ պարապութեան ներկայ գտնուելու համար։ Հանրային հաստատութիւնները եւ անհատական բազմաթիւ շէնքեր զարդարուած էին ճապոնական հաղթական դրօշներով։

Թօքիօ.— Ճապոնական ընդհանուր բանակատեղէն մարտ 17 թուականով հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Թիէ-Լինկի կայարանը շատ լաւ կազմակերպուած է՝ Լիաօ-Եանկի կայարանին պէս։ Թիէ-Լինկի կայարանին շուրջը մեծաքանակ ուտելիք եւ չոր խոտ մթերուած էին, որոնց երկու երրորդ մասը այրեցին Ռուսերը։ Ճապոնները կարեւոր մաս մը ձեռք ձգեցին եւ դեռ ժամանակ չունեցան քանակութիւնը սահմանելու։ Նաեւ թէ նոյն վայրը բազմաթիւ Ռուսեր գերի բռնուեցին։

Բեդերսպուրկ.— Թիէ-Լինկէն կը հեռագրեն թէ Գ. զօրաբանակին հրամանատար Պիլտէրլինկ զօրավարը ողջ առողջ է։

— Լրագիրները կը ծանուցանեն թէ Քուրոփաթքին ճամբայ ելած է դէպ ի Բեդերսպուրկ։ Սուխոմլինով զօրավարէն զատ որ Մանչուրիոյ ռուսական բանակին պաշտօնական պետը պիտի ըլլայ, պատերազմի դաշտին վրայ զինուորական Խորհուրդ մը պիտի կազմուի, որուն պիտի անդամակցին նաեւ Դրակոմիրով եւ [illegible] զօրավարները։

— Նովոյէ Վրեմիայի թղթակիցը կը հեռագրէ մարտ 15 թուականով.— «Սէկ անխուսափելի ճակատամարտ մը կատարուեցաւ Թիէ-Լինկի հարաւային կողմէ 12 քիլոմեթր հեռու։ Ռուսերուն կեդրոնը հոն մղեց յարձակումը եւ նոյն իսկ թեթեւ յարձակողական մը կատարեց՝ ճապոնական հաղորդ չափ դիրքներու մէջէն անցնելով։ Ռուս զինուորները վերստացան իրենց առաւօտեան վիճակը եւ պատրաստ են թշնամիին դէմ կեցնելու։ Կ'ըսուի թէ Մուքտէնի լքուելէն ետքը Չինացիները աւերուած Եւրոպացիներ սպաններ են, որոնց մէջ կայ Չիքակօ Տէյլի Նիւզի թղթակիցը»։

— Ռուսի թղթակիցը կը հեռագրէ թէ ճապոնական բազմաթիւ զինուորներ յառաջ կեր են Ռուսերուն ալ խիստ դէմ։ Լինեւիչ զօրավարին բանակէն լուր մը չկայ։ Երկու կողմը անոնց կորուստ ունին։ Ռուսերը նահանջի պահուն այրեր են պաշարի մեծ մթերանոցները, բայց երկաթուղին եւ երկաթուղիի շէնքերը անվնաս մնացած են։ Նոյն թղթակիցը կ'ըսէ թէ Ռուսերուն համբաւը մեծ անկում կրած է Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ։ Մուքտէնի գրաւումէն ետքը կառավարութիւն մը դէպ ի հիւսիս տարեր է օտար զինուորական կցորդները։

Լոնտոն.— Թօքիոյէն մարտ 16 թուականով կը հեռագրեն Տէյլի Թելէկրաֆի.— Պատերազմի դաշտէն ստացուած տեղեկութեան մը նայելով՝ Նոկի զօրավարին բանակը պարզապէս վազելով քալեր է Մուքտէնի վրայ։ Առաջին օրը երեսուն մղոն ճամբայ գացեր է, երկրորդ օրը՝ 35, երրորդ օրը՝ 20 եւ չորրորդ օրն ալ՝ 15։ Զօրախումբ մը ղրկուեր է՝ Քուրոփաթքինի զօրավարը ու անոր սպայակոյտը բռնելու, բայց այս վերջինները կրցեր են փախչիլ հաղորդակցութիւնները չկտրուած։ Մարտ 9էն 10ի զօրավարը իր բանակը համախմբելով պատրաստուեր է Թիէ-Լինկի վրայ քալելու, բայց այդ միջոցին ռուսական ընդհանուր պահեստները, 40,000 հոգի, բուռն յարձակում մը կատարեր են։ Մեծ ճակատամարտ մը սկսեր է, որ աւելի հին ժամանակներու ճակատամարտներուն կը նմանէր։ Վերջապէս Ճապոնները, նոր զինուոր առնելով, պաշարեր են ռուսական այդ զօրախումբը. տասը վայրկեան Ռուսերը իրենց զէնքերը գետինը նետեր եւ թաշկինակնին շարժեր են իբրեւ նշան անձնատուութեան։

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ ՇՈՒՐՋԸ

Յունաստանի թագուհին.— Չինական երկաթուղին.— Հաշտութեան պայմաններ.— Պալթիկի ռուս նաւատորմիղը.— Թիւրիմացութիւն մը։

Լոնտոն, 17 մարտ.— Աթէնքէն կը հեռագրեն Տէյլի Էքսփրէսի.— Յունաստանի թագուհին, որ պատուակալ ծովակալ է ռուսական նաւատորմին մէջ, մօտերս կ'երթայ, տեսնելու Նեպոգաթով ծովակալին հրամանատարութեան տակ գտնուող ռուսական նաւատորմիղը որ Ծայրագոյն Արեւելք կ'ուղեւորի։

— Պէքինէն կը հեռագրեն Թայմզի թէ չինական փոխարքան, ճապոնական դեսպանին ըրած դիտողութեանց հանդէպ, հրամայեր է վերահաստատել երկաթուղիի երթեւեկութիւնները Նիու-Չուանկի, Քոպանցիի եւ Սին-Մին-Թինկի մէջտեղը։

— Թօքիոյէն Տէյլի Թելէկրաֆի ուղղուած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ ճապոնական Նիջի Շիմպուն լրագիրը կ'ըսէ որ Ռուսիա եթէ հաշտութեան փափաքող է, պէտք է անձնատուր ըլլայ անպայման կերպով։

— Ալեքսանդրիայէն ուղղուած հեռագիր մը նայելով ռուսական նաւային կցորդը Բոռ-Սայիտէն Ճիպութի գացեր է՝ համոզելու գերման ածխարարձ շոգենաւերը որ մերժեր են ածուխ տանիլ Խաղաղականի նաւատորմին։ Ռուսական երեք [illegible] ութ օրէն Բոռ-Սայիտ կը սպասուին։

Բեդերսպուրկ.— Թիւրիմացութեան մը արդիւնք է՝ Թօքիոյէն հաղորդուած այն լուրը թէ Բորթ-Արթուրի ռուս սպայ մը, որ պատուոյ խօսք տուած էր ալ եւս պատերազմին չմասնակցելու, Սին-Մին-Թինկի մէջ ձերբակալուած ըլլայ։ Այդ սպան Սին-Մին-Թինկ ժամաներ է՝ Շանկհայէն չինական երկաթուղիով Ռուսիա դառնալու համար։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԼՈՆՏՈՆ, 20 մարտ.— Ռիւթերի թղթակիցը կը հեռագրէ.— Կը կարծուի թէ Լինեւիչ զօրավարը իբրեւ օգնական զինուոր բերել պիտի տայ Վլատիվոսթոքի պահակազօրքերը։ Քուրոքի զօրավարը տակաւին կը շարունակէ հալածել նահանջող Ռուսերը։ Զանազան կողմեր տակաւին շատ մը ընդհարումներ կը կատարուին եւ Ռուսերը կը նահանջեն։

ԲԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Տասը ընդծովեայ շոգենաւեր ժամանեցին Վլատիվոսթոք։

ԼՈՆՏՈՆ.— «Սէնթրըլ Նիւզ»ի մէկ հեռագիրն ալ կը հաստատէ թէ Ճապոնները Քայ-Եուէն մտած են։ Ռուսերը նոյն պահուն նախայարձակում մը փորձեր են, սակայն չեն յաջողեր եւ նահանջելու հարկադրուեր են։

— Մանչուրիայէն կը հեռագրեն «Սէնթրըլ Նիւզ»ի.— Ռուսերը այրեցին Մուքտէն-Խարպին ճամբուն վրայ գտնուած բոլոր կամուրջները։ Ճապոնները բաւական ժամանակ կորսնցուցին այդ կամուրջները վերահաստատելու համար։ Ռուսերը երկաթուղիին մէկ կամուրջն ալ այրած ըլլալով, հաղորդակցութիւնները խզուած են։ Ճապոնները տակաւին չեն նորոգած կամուրջին այդ մասը։

— Ռուսերը Մուքտէնի մօտ շատ մը թնդանօթներ հողին մէջ թաղած էին՝ Ճապոններուն ձեռքը չանցնելու համար, սակայն Ճապոնները անոնց թաղուած տեղերը գտնելով հողէն դուրս հանեցին, եւ իրենց հրետանիներուն մէջ կը գործածեն։

— Օքու զօրավարին բանակէն մարտ 16 թուականով կը հեռագրէ Ռիւթերի թղթակիցը.— Ռուսերը հալածող Ճապոններուն հրամանատարն է Քուրոքի զօրավարը։ Ճապոնները կը շարունակեն հալածել նահանջող Ռուսերը։ Ամէն օր ճակատամարտներ կը կատարուին։

— Քայ-Եուէնի գրաւումէն ետքը Ճապոնները շարունակեցին հալածել ռուս զինուորները։ Այդ տեղին հիւսիսային կողմէն տասը քիլոմեթր հեռու Ռուսերը յարձակում մը կատարեցին Ճապոններուն վրայ, սակայն կորուստներ տալով հարկադրուեցան ետ քաշուիլ։

ԲԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Խարպինէն կը հեռագրեն թէ զինուորականները նորէն կարգ մը ամրութիւններ շինել կու տան քաղաքին շուրջը մեծ գործունէութեամբ։ Հիւանդանոցներու գտնուող վիրաւորներուն մէկ մասը քաղաքէն դուրս ապաստարաններու մէջ փոխադրուած են։

ԼՈՆՏՈՆ.— Թայմզ կը ծանուցանէ թէ Անգլիոյ եւ Ճապոնի միջեւ բանակցութիւն կը կատարուի՝ փճացնելու այն չորս [illegible] թորփիլները որոնք Բէ-Չի Լիի ծովածոցին մէջ ծովային վաճառականութեան մեծ վնաս կը հասցնեն։

ԲԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Նիքոլա Նիքոլայեւիչ մեծ դուքսը, որ Մանչուրիոյ ռուսական բանակներուն ընդհանուր հրամանատար կարգուած է, պատրաստութիւն կը տեսնէ Մանչուրիա ուղեւորելու համար։ Լինեւիչ զօրավարը Բ. զօրաբանակին հրամանատար պիտի կարգուի։

ԼՈՆՏՈՆ.— Ճապոնի կառավարութիւնը տասը հազար ձի գնեց Աւստրալիայէն. անոնց փոխադրութեան համար շոգենաւեր պարտաւորուեցան. ետքը, Ճապոն նորէն բազմաթիւ ձիեր պիտի գնէ, որոնք փոխադրութեան շոգենաւերով ճամբայ պիտի հանուին։

ՔՈԼՈՄՊՕ.— Բրուսիոյ Ֆրիտրիխ Լէոպոլտ իշխանը անկէ անցնելով ճամբան շարունակեց դէպ ի Ծայրագոյն Արեւելք։

ԲԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Նաւային ռուս գնդապետ Քլատօ, զինուորական գաղտնիքները երեւան հանած ըլլալուն համար, պաշտօնանկ եղաւ եւ ամսաթոշակին մէկ քառորդ մասը միայն պիտի առնէ։

ԲԱՐԻԶ.— Լոնտոնէն հեռաձայնի միջոցաւ լուր կու տան «Էնֆորմասիոն»ին [illegible] թէ Ճապոն յայտարարեր է Անգլիոյ, որպէս զի առաջարկութիւններ ընէ Ռուսիոյ՝ թշնամութիւնները դադրեցնելու համար։ Այս լուրը վերապահութեամբ պէտք է ընդունիլ։

— Թօքիոյէն կը հեռագրեն թէ Ճապոնները [illegible] ցոյց կու տան Ռուսերը նահանջէ պաշտպանելու համար։ Շատ մը ճապոնական գումարտակներ Սէնֆինի (Մանչուրիա) մօտ ամփոփուած են։ Ռուսական [illegible] հազար հեծելազօրքեր ղրկուած են՝ այդ գումարտակները հալածելու համար։ Այդ առթիւ թեթեւ ընդհարումներ կը կատարուին նոյն հեծելազօրքերուն եւ Ճապոններուն միջեւ։

— Բեդերսպուրկէն կը հեռագրեն թէ գերման սեղանաւորները պիտի տան ռուսական փոխառութեան մէկ մասը։

— [illegible] գործարաններուն յանձնարարուած ութը միլիոն փամփուշտներ յանձնեցին ռուս կառավարութեան։

ԼՈՆՏՈՆ.— Չէ-Ֆուէն կը հեռագրեն Տէյլի Քրոնիքլի թէ Մա զօրավարին հրամանատարութեան տակ գտնուող չինական զինուորները կը յառաջանան՝ Մանչուրիա մտնելու համար։

ԲԱՐԻԶ.— Լինեւիչ զօրավարը կը հեռագրէ թէ Ճապոնները կը շարունակեն հալածել իր զօրքերը, եւ յարձակիլ անոնց վրայ ու [illegible] զանոնք։

— Լինեւիչ զօրավարը կը հեռագրէ թէ խիստ [illegible] թիւով օգնական զօրքեր առաքուած է Խարպինէն, եւ կը յուսայ դիմադրել ճապոնական յարձակումներուն, եւ թէ ամէն պարագայի մէջ դէպ ի Խարպին իր նահանջը ապահովուած է։

— Բեդերսպուրկէն կը հեռագրեն թէ Քուրոփաթքին, որ ինքը խնդրած է եւ յօժարած է հրամանատար կարգուիլ Ա. բանակին՝ Լինեւիչ զօրավարին ընդհանուր հրամանատարութեան տակ, Ռուսիա չպիտի դառնայ, այլ Խարպին պիտի երթայ։

— Ֆրանսայի արտաքին գործոց պաշտօնատունէն կը հերքուի Լոնտոնի մէջ հրատարակուած այն լուրը թէ Ֆրանսայի կառավարութիւնը հրաւիրած է ֆրանսական պանքերը՝ որ նոր փոխառութիւն չընեն Ռուսիոյ հետ, հաշտութեան բանակցութիւնները սկսելէ առաջ։

ԼՈՆՏՈՆ.— Թօքիոյէն կը հեռագրեն թէ Ճապոնի ելմտագէտները 100էն 150 միլիոն անգլիական ոսկի կը հաշուեն Ռուսիայէն պահանջուելիք պատերազմական տուգանքը։ Սակայն կարծիքով՝ Ճապոն կրնայ գոհ մնալ այս գումարով, պայմանով որ հաշտութիւնը կնքուի անմիջապէս։

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Երկու երկիրներու յարաբերութիւնները.— Ֆոն Պիւլով կոմսին յայտարարութիւնները.— Գերմանիոյ չէզոքութիւնը։

Պերլին, 16 մարտ.— Նախարարապետ Ֆոն Պիւլով կոմսը, երէկ, Ռայխսթակին մէջ բանախօսութիւն մը ըրաւ, ի պատասխան Պավիերացի ընկերվարական Գ. Վոլմարի, որ Գերմանիոյ եւ Ռուսիոյ յարաբերութեանց խնդիրը յուզած էր։ Նախարարապետը սկզբան գովեստ ըրաւ Պիզմարք իշխանին ներքին քաղաքականութեան, յայտարարելով թէ այդ քաղաքականութիւնը վեր է Գ. Վոլմարի քննադատութիւններէն։ Պավիերացի ընկերվարականը կը կարծէ թէ Ռուսիոյ ազդեցութիւնը ծանրապէս վնասուած է. սակայն ֆրանսական ռամկավարութիւնը միշտ կը մնայ ռուս դաշնակցութեան, մինչ անգլիացի ազատականներն ալ մտածել կը փափաքին բարեկամ յարաբերութիւններ հաստատելու Անգլիոյ եւ Ռուսիոյ միջեւ։ Ֆոն Պիւլով կոմսը յարեց. «Ցաւակցաբար ոմանք, մեր ինչպէս նաեւ ուրիշ երկիրներու մէջ, սա կարծիքը ունին թէ ռուս մեծ պետութիւնը [illegible] պիտի մատնուի պատերազմի բերած փոփոխութիւններէն եւ ներքին տագնապներէն յետոյ։ Ռուսիոյ ետեւէն չենք իյնար, բայց ո՛չ ալ պատճառ ունինք անհանգիստ ըլլալու անոր։» Խօսելով Գերմանիոյ կողմէ պատերազմիկներուն ծախսուած պատերազմական նաւերուն, գերման նախարարապետը յայտարարեց թէ, միջազգային օրէնքի համաձայն, անհատական գործարաններու չէ արգիլուած նաւեր ծախել։ Գերման կառավարութեան բռնած դիրքը՝ նաւերու վաճառման խնդրին մէջ՝ կատարելապէս կը համապատասխանէ պատերազմի առաջին հռչակուած ընթացքին։ Ռուս եւ ճապոն կառավարութիւնները շատ լաւ գիտեն եղածը։ Երկուքն ալ կրնան վստահ ըլլալ Գերմանիոյ խիստ չէզոքութեան վրայ։ Ռուսիոյ եւ Ճապոնի արտաքին գործոց նախարարները այս մասին բազմիցս յայտարարութիւններ ըրած են։

ԱՆԳԼԻԱ

Անգլիոյ խորհրդարանը.— Գ. Պալֆուրի կողմէ ձեռք առնուած նոր միջոց մը.— Ընդդիմադիր կուսակցութիւնը։

Լոնտոն, 17 մարտ.— Անգլիոյ խորհրդարանական տարին կը վերջանայ մարտ ամսուն, բայց խորհրդարանի քուէարկութիւնը կը յապաղի դեռ։ Այս անպատեհութեան առաջքը առնելու համար, Գ. Պալֆուր անսովոր միջոց մը ձեռք առաւ, որուն դէմ բուռն բողոքներ կ'ընէ ընդդիմադիր կուսակցութիւնը։ Գ. Պալֆուր հրատարակեց եւ չորեքշաբթի առաւօտ բաժնել տուաւ մանրամասն ժամանակացոյց մը Խորհրդարանի գումարման՝ մարտ 21էն 30։ Որոշուած ժամանակին մէջ ինչ խնդրի վրայ վիճաբանութիւնը եւ յետոյ քուէարկութիւնը պիտի կատարուի, առանց նկատի առնելու հարցադրումները եւ բարեփոխման առաջարկները։ Այս ժամանակացոյցը երէկ նիստին մէջ քուէարկուեցաւ 129ի դէմ 208 ձայնով, հակառակ ընդդիմադիր կուսակցութեան ջանքերուն, որ կ'ըսէ թէ ձեռք առնուած միջոցը կը ջնջէ խորհրդարանին ազատութիւնը։

ՖՈՆ ՊԻՒԼՈՎ ԿՈՄՍԻՆ ՃԱՌԸ

Անգլիոյ եւ Գերմանիոյ յարաբերութիւններ.— Ընկերվարականներուն ընթացքը.— Գերմանիոյ չէզոքութիւնը։

Պերլին, 17 մարտ.— Նախարարապետ Ֆոն Պիւլով կոմսը, Ռայխսթակին երէկի նիստին մէջ, մեղադրելով որ ընկերվարականները ամբողջ ընթացք մը բռնած են, եթէ չեն ուզեր Գերմանիոյ պատերազմի բանալը Ռուսիոյ հետ, յարեց. «Ինչո՞ւ ամէն առթիւ Ռուսիոյ դէմ այդ յարձակումները կ'ընէ ընկերվարական մամուլը, որ այնքան կարգապահ է։ Ինչո՞ւ համար ընկերվարականները կ'ուզեն ծանրակշիռ հանգամանք մը տալ Տոկկէր-Պանքի միջադէպին, վէճ մը առաջ բերելով Ռուսիոյ եւ Անգլիոյ միջեւ։ Ընկերվարականները կ'ուզեն Ռուսիոյ մէջ իրենց վիճակը վրդովել։ Այսպիսի ընթացք մը կ'աւելցնէ մեր արտաքին քաղաքականութեան դժուարութիւնները եւ աւելի կը դժուարացնէ արտասահմանի մէջ ունեցած մեր կացութիւնը։ Գ. Պէպել գործածեց «զայրոյթ» բառը։ Սրտառուչ դիտողութիւն մը եղած ատեն ես ալ գործածեցի այդ բառը, Պիզմարք իշխանին ուղղուած մէկ անդրադարձի մէջ։ Պիզմարք իշխան սա դիտողութիւնը ըրաւ այդ մասին. «Զայրոյթ» բառը քաղաքական բացատրութիւն մը չէ։ Քաղաքագէտը այս կամ այն կերպով կը հակազդէ դէպքերու վրայ, բայց չի զայրանար։» Ես ալ այնպէս կը կարծեմ թէ խոհեմութեամբ պէտք է գործածել «զայրոյթ» բառը։ Գերմանները քէն ունենալու սովորութիւն մը ունին, որով միշտ բողոքելու կ'ելլեն արտասահմանի մէջ տեղի ունեցած ամէն բանի դէմ, երբ անոնց համար օրէնք մը կը թուի։ Այսպէս իրենց ժամանակին ունեցանք այլ եւ այլ խնդիրներու շուրջը յուզուած աղմուկներ, ի մէջ այլոց պոէրական աղմուկը։ Հիմա ալ ընկերվարականները կ'ուզեն պատրաստել ռուսական աղմուկը։ Ասիկա պարզապէս մէկ է Հէկէլի սա խօսքին ճշմարտութեան. «Ժողովուրդները ոչ եւ է օգուտ չեն քաղեր պատմութենէն»։ Բաւական կրնայ պատմել թէ՝ պանսլաւիզմականներուն եւ թէ ազատականներուն։ Արմատականները եւ ընկերվարականները իրաւունք չունին իրենց տեսակէտով դատելու Ռուսիոյ ներքին գործերն ու արդի պայմանները։ Գ. Պէպել հաստատեց թէ պարտական ենք ռուս կառավարութեան օգնելու։ Կը պատասխանեմ թէ այդպիսի պարտաւորութիւն մը ունեցած չենք։ Բնաւ չենք խառնուիր Ռուսիոյ գործերուն միջամտելու եւ ո՛չ ալ [illegible]։ Այդպիսի քաղաքականութեան մը գործադրութիւնը կը ձգենք ընկերվարականներուն։ Մենք՝ մեր համար կարծիք ենք Ռուսիոյ քաղաքականութիւնը վարողներուն հետ կամ թէ կ'ուզենք որ ներքին կնճռոտութիւններ ծագին. սակայն խնդրոյ առարկայ չէ։ Քաղաքականութիւնը գործնական արուեստ մըն է, որ գործնական կիրառութիւն մը պէտք է ունենայ։ Աղուոր արդիւնքներ ձեռք պիտի բերէինք, եթէ երբեք վերացական սկզբունքներէ առաջնորդուէինք, մինչ միւս ժողովուրդները եւ նոյն իսկ ֆրանսացի պարոնները մի միայն իրենց շահերուն համար կը գործեն։ Բանիմաց մարդը ուրիշի տանը մէջ դնելու չէ իր ձեռքը. մի միայն հսկելու է որ իր երկրին պաշտպանութիւնը եւ երջանկութիւնը չվրդովուին։»

Գերման նախարարապետին այս բանախօսութիւնը քանիցս ընդմիջուեցաւ ընկերվարականներու եւ ազատականներու կողմէ։ Ռայխսթակին ամբողջ մեծամասնութիւնը ծափահարութեամբ ընդունեց զայն։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.— Ուլուի երկրորդ աստիճան տրուեցաւ Նէճտի կառավարիչ Նէճիպ պէյի։ Միւթէմայիզի աստիճան՝ Սէլանիկի կուսակալութեան արձանագրութեանց դիւանին տնօրէն Մուսթաֆա Նուրի էֆ.ի։ Սանիյէի աստիճան՝ Երկրագործական Պանքայի տեղակալ Շէվքէ էֆ.ի եւ Սալիսէի աստիճան՝ [illegible] կուսակալութեան դիւանին արձանագրիչներէն Սապիթ էֆ.ի։ Սալիսէի աստիճան՝ [illegible] թաղապետական բժիշկ [illegible] էֆ.ի։

— Ակամաւալա Օսմանիէ պատուանշան՝ Օսմ. Հանրային Պարտքի [illegible] վարչական Խորհուրդին նախագահ եւ անգլիական պատուիրակ Գ. Պլաքի։ Առաջին կարգի Օսմանիէ՝ ֆրանսական դեսպանատան նախորդ խորհրդական Գ. Գորտի։ Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Լոյտի կի հոլլանտական հիւպատոս Գ. Նասուի։ Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Օսմ. ծառայութեան մէջ գտնուող [illegible] Ֆրանսացի Կաւթոն Ֆալիոն պէյի եւ Իտալացի սպաներէն Ռիպօլֆի պէյի։

— [illegible]

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ.— Անգլիոյ, Գերմանիոյ, Իտալիոյ եւ Ռումանիոյ դեսպանները, երէկ, Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցան Մեծ-Եպարքոսին եւ արտաքին գործոց Նախարարին հետ։

— Կ. Պոլսոյ քարափներու Տնօրէն Գ. Կրանէ, երէկ, Բ. Դուռը գնաց եւ տեսակցեցաւ Մեծ-Եպարքոսին եւ արտաքին գործոց խորհրդականին հետ։

ԴՐՈՇՄԱԹՈՒՂԹԻ նոր կանոնագրին զանազան կէտերը քննելու պաշտօնը ունեցող յանձնաժողովը երէկ գումարուելով խորհրդակցութիւն կատարեց։ Ներկայ գտնուեցան նաեւ Բ. Դրան իրաւաբան խորհրդական Հաքքը պէյ եւ դատական նախարարութեան քաղաքային գործերու Տնօրէն Իպրահիմ պէյ։

ՀԱՆՔԵՐԸ.— [illegible] պաշտօնարանը նկատելով որ օսմ. երկիրներէն օտար երկիրներ արտածուող «քրոմ»երը թէեւ մեծ յարգ ունին, սակայն այս միջոցին գինը իջած են, յարմար դատեց խրախուսել հանքատէրերը։ Նաեւ արտադրութիւնները, օտար արտադրութեանց մրցումներուն դէմ պաշտպանելու համար, առ այժմ [illegible] 75 դրշ. [illegible] նկատողութեան առնել նաեւ հանքին գտնուած տեղէն մինչեւ նաւահանգիստ փոխադրութեան ծախքը, ինչ որ անհրաժեշտ է թէ՛ կլիմայական գանձուն եւ թէ հանքի արտօնատէրերու օգտին համար։

ՖՐԱՆՍԱՅԻ դեսպան Գ. Քոնսթան, երկուշաբթի, ճաշկերոյթ մը տուաւ, որուն ներկայ գտնուեցան Օսմ. Պանքային ընդհանուր Տնօրէն Գ. Տըֆէ, Հանրային Պարտքի վարչութեան ընդհանուր Տնօրէն տ'Առնոս կոմսը, Ալեքօ պէյ [illegible] եւայլն։

— Ֆրանսական դեսպանատան նախորդ խորհրդական Գ. Պաբաթ հինգշաբթի կամ շաբաթ Բարիզ պիտի ուղեւորի Արեւելեան Ճեպընթացով։

Գ. ԶՕՐԱԲԱՆԱԿԻՆ կեդրոնը Մանաստըրէն Սելանիկ պիտի փոխադրուի։

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ.— Ռուսական դեսպանատան առաջին քարտուղար Գ. Նելիտով նշանուեցաւ Օր. Ալեքսանդրա Մավրոկորտաթոյի հետ, զաւակ [illegible] Գ. Թէոդոր Մավրոկորտաթոյի։ Գ. Տիմիթրի Նելիտով որդին է Կ. Պոլսոյ ռուսական նախկին դեսպանին։

ՑՈՒՆԱՑ Ս. Պատրիարքը շնորհակալութեան նամակ մը ուղղեց Տիկին [illegible] Ա. Մավրոկորտաթոյի, յուն-որթոտոքս հասարակութեան ըրած նուիրատուութիւններուն համար, «աղքատներու եւ վշտացեալներու մայր» տիտղոսը տալով անոր։

ՊԵՏԱԿԱՆ Խորհուրդին դատարաններուն եւ նահանգներու [illegible] ժողովներուն կողմէ տրուած ու վերջնական հանգամանք ունեցող վճիռները գործադրելու, անոնց գործադրութիւնը փութացնելու եւ դատական ծախքերը ու դրամական տուգանքները գանձելու համար մասնաւոր պաշտօնեայ մը պիտի կարգուի։ Այդ պաշտօնեային բաժին մը պիտի արուի իր կատարած գանձումներէն։ [illegible] պաշտօնարանը իր այդ որոշումը տեղեկագրով մը մատոյց Մեծ-Եպարքոսին։

ՀԷՅՊԷԼԻԻ կղզիին մէջ անցեալ տարի այրած տուներուն տէրերը աղքատ անձեր ըլլալով, անոնք զերծ պիտի ըլլան կալուածական եւ ուրիշ տուրքերէ։

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ եւ թղթատարական վարչութեան հասոյթը նիւթական վերջացող տարւոյն մէջ 27,000 ոսկի աւելի եղած է՝ նախորդ տարիներէն։

ՈՍՏԻԿԱՆ - ԶԻՆՈՒՈՐՆԵՐ.—Բ. Դուռը ծանոյց պէտք եղած տեղերը որ Անատոլըի նահանգաց ոստիկան-զինուորներու գունդերն ու վերակազմելու մասին հարկ եղած միջոցները փութով ձեռք առնուին. նաեւ այդ ծրագիրը իրականացնելու համար պէտք եղածին չափ մարզիչ սպաներ տնօրինելով, ղրկուին։

Կ. ՊՈԼՍՈՅ Թղթատարական Տնօրէնութիւնը նկատելով որ լրագիրներու տրցակներուն մէջ երբեմն նամակներ կը դրուին եւ կամ լրագիրներու լուսանցքներուն վրայ անձնական գործերու համար գիրեր կը գրուին, ինչ որ արգիլուած է, որոշեց որ այդ պարագային լրագիրներու տրցակներէն իբրեւ նամակատունէն փախցուած նամակ կրկին վարձք առնուի անոնցմէ որոնց անուններն ղրկուած է։

ՄԱՀԱՑՈՒԹԻՒՆ.— Մարտ 1էն 7 Կ. Պոլսոյ ու արուարձաններուն մէջ պատահած մահերու թիւն է 341, որոնց 1ը կարմրախտէ, 3ը՝ հարսանիթէ, 5ը՝ կեղծմաշկէ, 1ը՝ ծաղկախտէ, 2ը՝ թիֆոյէ, 37ը՝ շնչողական գործարաններու հիւանդութիւններէ եւ միւսներն ալ զանազան ախտերէ։

ՅՈՒՆԱՑ Պատրիարքարանին Խառն Ժողովը որոշեց չորս հարիւր ոսկի ծախսել՝ Ֆէնէրի նաւամատոյցէն մինչեւ Պատրիարքարան տանող ճամբան կրանիթ քարով սալարկելու համար։

ՊՈՒԼԿԱՐ կառավարութիւնը մարտ 1էն սկսեալ մենավաճառի ենթարկեց խաղի թուղթերու ներածումը եւ վաճառումը։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ Մոլթքէ շոգենաւով եկած զբօսաշրջիկները, երէկ, այցելեցին Կայսր. Գանձարանը, Թանգարանը, Մեծ մզկիթները եւն.։

ԱՒԱԶԱԿՈՒԹԻՒՆ.—Մանասըրի գաւառին մէջ անցեալները ձերբակալուեր է Սթեփան անուն մարդ մը որ անցեալ տարի Նահանգին կեդրոնական գաւառակին մէկ գիւղին մէջ Նիչօ անուն անձը եւ Թոլէ անուն քահանայ մը սպաննած էր։

ԻԶՄԻՐԻ մէջ կիրակի օրը կատարուեր է Աթէնքի պանքային նորահաստատ ճիւղին բացումը։

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՅԻՆ Տնօրէններէն Պ. Մալթաս, երէկ, Աղեքսանդրիայէն Կ. Պոլիս ժամանեց։

ՊԱՆՏՐՄԱՅԻ քարափին շինութիւնը յանձնուեցաւ Հայտար Փաշայի եւ Զօնկուլտաքի քարափները շինող Ֆրանսացի Պ. Օժիէի։ Երկայնութիւնը երկու հարիւր մեթր պիտի ըլլայ։ Շինութիւնը որ երէկ սկսաւ մէկուկէս տարիէն պիտի աւարտի։

ՍՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆ. — Իզմիրէն կը ծանուցանէ թէ առեւտրական ծովային դատարանը սնանկ հռչակած է Պոլիս, Շանգալաթ Պոլը, մանիֆաթուրաճը Աբրահամ Տէլլալեանը.

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ!!! — Ferd. Thürmerի դաշնակի վաճառատունը, որուն գերազանցութիւնը ամենուն կողմէ ճանչցուած է Կ. Պոլսոյ մէջ, փոխադրուած է Բերա, Մեծ Փողոցին վրայ, Աղնուար տնէն փողոցը, թիւ 18, Հալաթա-Սէրայի դիմաց։ 11—15

ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Ազդ.— Ռումէլիի երկաթուղեաց արժեթուղթերու 211րդ վիճակահանութիւնը տեղի պիտի ունենայ հրապարակաւ 19)1 ապրիլ 1905ին կէսօրին Հանր. Պարտքի Վարչութեան կեդրոնատեղին, ատենակցութեամբ Օսմ. Կայս. Պանքային։

7)20 մարտ 1905 1—5

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ
ԼՈՒՐԵՐ

Եկեղեցական, կրթական ու բարեգործական ազգ. հաստատութեանց սեպհական գոյքերու եւ դրամներու պահպանութեան համար Տնօրէն. Խորհուրդին կողմէ պատրաստուած Հրահանգը, որ վաւերացուած է Կեդր. Վարչութենէն, կը հրատարակենք ստորեւ։ Այս հրահանգը որ Ս. Պատրիարք Հօր կողմէ կ'ուղղուի բոլոր մատակարար մարմիններուն՝ իր գործադրութեամբ մեծապէս օգտակար ըլլալու ամէն առաւելութիւն կ'ընծայէ։

—Պանտրմայի թեմէն Միխալըճ գիւղի բնակիչ Մարտիրոս աղա Սոլմազեան, որ ասկէ առաջ նորոգել տուած էր տեղւոյն եկեղեցւոյն քարքարուտ վերնատունը, այս անգամ ալ երկու կողմի պահարանները վերաշինել տալէ ետք՝ խոստանալով միանգամայն զանգակատուն մը կառուցանել եւ եկեղեցւոյն ներքին պատերը իւղաներկով զարդարել տալ։ Այս շինութեանց ու նորոգութեանց ընդհանուր ծախքը կը յանգի 500 ոսկիի։ Պանտրմայի առաջնորդարանը, այս եկեղեցասէր ու բարեգործ անձին փափաքանաց գոհացում տալու համար, մարմարեայ յիշատակարան մը պատրաստեր է՝ Սոլմազեանի վաղամեռ որդւոյն յիշատակին նուիրուած, որ պիտի զետեղուի Միխալըճի եկեղեցւոյն յարմար մէկ տեղը։

—Ամենայն Հայոց Ս. Հայրապետը ստացած ըլլալով Հիւանդանոցի Օրացոյցները, 100 րուբլի ղրկած է Պատրիարքարան, Ազգ. Հիւանդանոցի համար։

—Տրապիզոնէ կը հաղորդեն թէ Տ. Ներսէս եպիսկ. Առաջնորդարանի վերաբերեալ կալուածներու կարգադրութեամբ զբաղելէ վերջը, ուշադրութեան առարկայ ըրած է իրեն՝ եկեղեցիին շինութեան խնդիրը։ Մինչեւ ցարդ 2500 ոսկիի չափ գումար ծախսուելէ վերջը եկեղեցւոյ շէնքը թերի մնացած էր, եւ երկու հազար ոսկիէն աւելի պէտք կայ ամբողջացնելու համար այդ շինութիւնը։ Առաջնորդը՝ տեղացիներուն բարեկամութեան վրայ վստահ, գործն շինութեան ձեռնարկելու կը պատրաստուի։

—Քէօթահիայի առաջն. տեղապահ Տ. Մկրտիչ Վ. Աղաւնունի մարտ 1ին Աֆիոն Գարահիսար գացեր է եկեղեցւոյ գործերուն եւ դպրոցական կարգադրութեան համար։

—Պարթալի Թաղ. Խորհուրդը տեղւոյն գերեզմանատունը ընդարձակելու արտօնութիւն ստացած ըլլալով, տեղւոյն երկրաչափ Գէորգ էֆ. Միւհէնտիսեան յատակագիծը պատրաստած եւ շինութեան ծախքը ստանձնած էր։ Ճարտարապետ Արամ էֆ. Թահթաճեան եւս Պարթալ երթալով երկրորդ քննութիւն մը պիտի կատարէ. թէ՛ յատակագիծը եւ թէ այս քննութեան արդիւնքը պիտի ներկայացուին Ազգ. Պատրիարքարան։

—Բարիզաբնակ տաղանդաւոր արուեստագէտ Պ. Շապանեանի գործերուն եւ գտած յաջողութեանը վրայ քանիցս առիթ ունեցած ենք տեղեկութիւն հաղորդելու։ Երէկուան թղթատարով հասած Լը Ժուռնալ օրաթերթին թիւը կը պարունակէ Պ. Շապանեանի պատկերը, կենսագրական հակիրճ ծանօթութեամբ մը եւ գնահատական տողերով՝ երիտասարդ հայ արուեստագէտին նկարներուն վրայ։— «Պ. Շապանեան, կ'աւելցնէ բարիզեան թերթը, Ֆրանսայի եւ արտասահմանի մէջ արժանացած է բազմաթիւ վարձատրութիւններու եւ իր վերջին նկարներէն մէկը՝ Մայրամուտ Արեւը՝ Ֆրանսական կառավարութեան կողմէ գնուեցաւ, Լիւքսէմպուրկի Միւզէին մէջ ցուցադրուելու համար։»

Պ. Շապանեան Ժորժ Բըթիի սրահին մէջ ցուցահանդէս մը կազմակերպեր է այս անգամ իր նկարներուն ու պաստելներուն։

— Ուասըրէն կը գրեն.— Վենետիկի Միաբաններէն հայր Պօղոս Գաֆթանեան, որ, ինչպէս ծանուցեցինք Պոլսոյ թերթերուն մէջ, Ամերիկա կը գտնուէր, Հայ Եկեղեցիի գիրկը վերադառնալու փափաք յայտնած ըլլալով Առաջնորդին, Եպիսկոպոս Ս. Հայրապետեան մատուցեալ խնդիրքը մասնաւոր հրամանագրին կը սպասուէր։ Այդ հրամանագիրը վերջերս հասած ըլլալով, յունուար 29ի կիրակի օր Առաջնորդը, ի ներկայութեան Ուսթրընեան հայ համայնքին, հանդիսաւոր կերպով Հայ Եկեղեցիի վարդապետական վեղար տուաւ Պօղոս Վ. Գաֆթանեանին. Այս առթիւ Ն. Գերապատուութիւնը քարոզ մը խօսեցաւ, եւ դրուատեց նորընծայ վարդապետը։ Եւ, ըսաւ, Պօղոս Վ. Գաֆթանեան կը վերադառնայ իր մայրենի եկեղեցիի գիրկը, իր գիտութեան համբաւովը, եկեղեցին ուրախութեամբ կը լեցուի։

*** Արսէն Վ. Վեհունի, որ ինչպէս յայտնի է, Սուչաւայի Հայոց խնդրանօքը Սուչաւա պիտի մեկնէր, յունուար 30ի երկուշաբթի երեկոյեան մեկնեցաւ Ուասըրէն՝ երթալու համար իր նոր պաշտօնատեղին։ Յունուար 29ի կիրակի օր, Ս. Փրկիչ եկեղեցիին մէջ Ս. Պատարագ մատոյց։

ՀՐԱՀԱՆԳ

Պահպանման Մայրաքաղաքիս Ազգային հաստատութեանց շարժական եւ մնայուն ստացութեանց:

Ա. Մայրաքաղաքիս եկեղեցիներու եւ վարժարաններու եւ ուրիշ ազգ. հաստատութիւններու պատկանող ամէն շարժական ստացութիւնք, ինչպէս են արժեթուղթեր, պահեստ գումարներ, թանկագին իրեր եւ նմաններ անհատներու քով մնալը բացարձակապէս արգիլուած է։

Բ. Վերոյիշեալ ազգ. հաստատութեանց պատկանող արժեթուղթերու եւ պահեստ գումարներու պահպանութիւնը պէտք է յանձնուի Պանք Օթթոմանի եւ կամ Քրէտի Լիոնէ դրամատան։ Այժմ թէ՛ պահպանութեան, տոկոսին եւ գումարներու տոկոսին համար բանակցութիւնք Ազգ. Կեդր. Վարչութեան կողմէ պիտի կատարուին։

Գ. Վերոյիշեալ դրամատանց միոյն մէջ իւրաքանչիւր եկեղեցւոյ, թաղի կամ հաստատութեան անուան յատուկ հաշիւ պիտի բացուի, եւ անոր վերաբերեալ արժէքներ եւ գործողութիւններ նոյն հաշւոյն մէջ պիտի նշանակուին։ Հաշիւ բանալու եւ աւանդ յանձնելու համար Պատրիարքարանը նախապէս պիտի բանակցի դրամատան հետ, պիտի տայ կարեւոր տեղեկութիւններ եւ մատակարար խորհուրդին կամ խնամակալութեան ատենապետին եւ գանձապետին անունները եւ ստորագրութիւնները։ Ուղղակի Ազգ. Պատրիարքարանի պատկանող աւանդք եւս դրամատուն պիտի յանձնուին եւ ուղղուին Քաղ. Ժողովոյ կողմէ ընտրեալ երկու անդամոց ստորագրութեամբ եւ Պատրիարքական պաշտօնագրով։

Դ. Աւանդ թողուած դրամոց կամ արժէթղթոց տոկոսները պիտի քաշուին դրամատունէ աւանդը յանձնող մարմնոյն ատենապետին եւ գանձապետին ստորագրութեամբ յատուկ նամակաւ մը կամ ընկալագրով մը եւ ստորագրութեանց Պատրիարքարանի կողմէ հաստատութեամբ։

Ե. Աւանդ թողուած արժէթուղթը կամ գումարը ետ առնելու համար նախապէս մատակարար մարմնոյն կողմէ պատճառաբանեալ տեղեկագիր պիտի մատուցուի Պատրիարքարանի եւ Տնօրէն. Խորհրդոյ որոշումը եւ Քաղ. Ժողովին հաւանութիւնը ստացուելէ ետքը, պաշտօնին յանձնարարութիւնը եւ գործողութիւնը պիտի հաստատուին զոյգ նախընթաց յօդուածոյ։

Զ. Մատակարար մարմիններու մէջ տեղի ունեցած փոփոխութիւնք Պատրիարքարանի կողմէ պիտի ծանուցուին դրամատան եւ նոր ատենապետին եւ գանձապետին անունները պիտի հաղորդուին անոնց ստորագրութեանց վաւերացմամբ։

Է. Իւրաքանչիւր եկեղեցւոյ կամ Հաստատութեան մատակարար մարմնոյն մօտ կարեւոր հաշուետոմար պիտի բացուի եւ դրամատան մօտ եղած գործողութեանց մասին մանրամասնութիւնք պիտի նշանակուին։

Ը. Արժէթուղթերէ զատ իբր աւանդ յանձնուելիք դրամներն են այն գումարները որ կամ կալուածի մը վաճառումէն կը գոյանան եւ կամ կալուածի մը վերածելու համար կը յանձնուին. այդ տեսակ գումարներն ալ յարմարագոյն է արժեթուղթի վերածելով տոկոսաբեր դարձնել եւ նոյն իսկ գումարն ալ աճեցնել։

Թ. Ազգ. Հաստատութեանց համար գնուելիք արժեթուղթերու տեսակներն [illegible] Քաղ. Ժողովը Տնօրէն. Խորհուրդին նախաձեռնութեամբ կ'որոշէ եւ կը ցուցակագրէ իբր յարմարագոյն եւ ապահովագոյն ընդունուած արժեթուղթերը, որոնց մէջէն մատակարար մարմինները կրնան զատել իրենց ստանալիք արժեթուղթերը։

Ժ. Վարչական հրահանգին վաւերացման առաջեկին եւ գործադրութեան դրուելու համար շրջաբերականաւ ծանուցման թուականէն մինչեւ 3 ամիս պէտք է որ եկեղեցեաց եւ Ազգ. Հաստատութեանց ունեցած ուրիշ արժեթուղթերու եւ պահեստ գումարներու ցուցակը մատակարար մարմնոյն կողմէ հաղորդուի Կեդր. Վարչութեան, եւ մասնաւոր անհատներու քով ի պահ դրուած գումարները եւ արժեթուղթերը ետ առնուելով որոշեալ դրամատան յանձնուին վերեւ բացատրուած եղանակաւ։

ԺԱ. Եկեղեցեաց եւ ուրիշ Հաստատութեանց պատկանող թանկագին առարկաներուն որոնք կիրառութեան անհրաժեշտ չեն եւ երբ արժէք մը կը ներկայեն, պէտք է որ արժէթուղթերու նման դրամատան յանձնուին մինչեւ որ անոնց մասին վարչական որոշում մը տրուի։

ԺԲ. Եկեղեցեաց պատկանող թանկագին սպասներ, զգեստներ եւ ուրիշ նիւթեր պէտք է ցուցակագրուին եւ կնքուին եւ ապահով գանձատան մէջ պահուին ցուցակաց պատճէնը հաղորդելով Ազգ. Պատրիարքարան. եթէ ալ պարագաները ներեն, հրդեհի եւ վտանգի դիմադրող երկաթեայ արկղ ունենալ եւ անոր մէջ պահպանել, իսկ եթէ եկեղեցին ա՛յն ալ ունենալու կարողութիւն չունի, մատակարար մարմինները պէտք է ուրիշ ապահովութեան միջոց մը հոգան յիշեալ իրերը վտանգէ զերծ պահելու համար։

ԺԳ. Դրամատանց հետ կատարուելիք գործողութեանց համար պէտք եղած գրութիւնները պէտք է որոշեալ պաշտօնով մը պատրաստուին Պատրիարքարանի Վարչութեան դիւանէն եւ գործածուին մատակարար մարմիններու կողմէ։

ԺԴ. Ներկայ հրահանգով որոշեալ սկզբունքները եւ ընկալեալ ձեւերը կը տարածուին նաեւ գաւառաց վրայ, առանձին իւրաքանչիւր գաւառի դիրքը եւ պէտքն ու միջոցը տարբեր ըլլալուն, կը յանձնարարուին բոլոր առաջնորդարանաց եւ գաւառ. վարչութեանց, որպէս զի երբ այս տեսակ արժեթուղթերու կամ պահեստ գումարներու կամ թանկագին իրերու պահպանութեան առթին առաջեւ գտնուին, կարեւոր բացատրութիւններով դիմեն Պատրիարքարանի եւ անոր տալիք հրահանգին համեմատ պարտ ու պատշաճը գործադրուին։

Հրահանգս ընթերցան եւ վաւերացան ի Խառն Ժողովի ազգ. վարչութեան եւ մեք հաստատելով զայս հրամայեմք ի գործադրութիւն։

Պատրիարք Կ. Պոլսոյ
ՄԱՂԱՔԻԱ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

22 փետր. 1905

Ս. ՓՐԿՉԵԱՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Իգիպտոսի մէջ հանգուցեալ Պօղոս էֆ. Մարգարեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են Հիւանդանոցիս. Տէր եւ Տիկին Նիկողոս էֆ. Գաբրիէլեան 216 ղրշ. եւ Եդուարդ էֆ. Հաղարեան 54 ղրուշ։

—Հանգուցեալ Տիկին Սօֆի Սէֆէրեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի 60 ղշ. նուիրած են Հիւանդանոցիս Տ. Մեսրովպ քահանայ Տէր Մեսրովպեան (Ղալաթիա) եւ ընտանիք։

—Հանգուցեալ Զնոր էֆ. Նալպանտեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի մէկ օսմ. ոսկի նուիրած են Հիւանդանոցիս Տէր եւ Տիկին Յարութիւն էֆ. Զօրաեան։

Այսօրուան Հեռագիրներ

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՃԱՊՈՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ԼՈՆՏՈՆ 20 մարտ.— Օքու զօրավարին բանակը գտնուող Ռէօյթէրի թղթակիցը հեռագրելով կը հեռագրէ մարտ 16 թուականով.— Քուրոքի զօրավարը միշտ կը գտնուի Ռուսերը հալածող ճապոնական զինուորներուն գլուխը։ Հալածումը կը շարունակուի եւ կը տարածուի հարիւր քիլոմեթրէ աւելի երկրի մը վրայ։ Յաճախ ճակատամարտներ տեղի կ'ունենան։ Ճապոնները ամէն օր գերիներ կը բռնեն Ռուսերէն։

ԹՕՔԻՕ.— (Պաշտօնական).— Ճապոնական զօրախումբ մը գրաւեց Քայ-Եուէնը՝ Թիէ-Լինկի հիւսիսային կողմէն քսան մղոն հեռու, Ռուսերը հակայարձակում մը փորձեցին, բայց ետ մղուեցան։ Ռուսերը կամուրջները այրած էին մեծ պողոտային վրայ Քայ-Եուէնի հարաւային կողմը. նաեւ քանդած՝ երկաթուղիի կամուրջին մէկ մասը։ Մուքտէնի շուրջը հողին տակ թաղուած ռազմական բազմաթիւ թնդանօթներ գտնուեցան։

ՓԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Ստոյգ տեղեկէ կը ծանուցուի թէ Քուրոբաթքին զօրավարը Մանչուրիոյ մէջ ռուսական Ա. զօրաբանակին հրամանատար կարգուած է։

ԲԱՐԻԶ.— Թոքիօյէն կը հեռագրեն «Էնֆորմասիոն» գործակալութեան թէ Ռուսերը կը շարունակեն նահանջել դէպ ի հիւսիս։ Ռուսական բանակին փախստականները Քունշուլինկ (Քունչուլինկ) ժամաներ են, ուրկէ ճապոնցիներ ասպատակեր են, առանց կենալու։ Ռուսական Ա. զօրաբանակը, Քուրոբաթքինի հրամանատարութեան տակ, արեւելեան կողմի ճամբաներէն դէպ ի Իս-Թունկ կ'երթայ։

—Թոքիօյէն կը հեռագրեն թէ Ճապոնները սկսած են առաջ անցնիլ նահանջող Ռուսերէն եւ թէ Ճապոնին ճամբան կտրելու կ'աշխատին։ Ճապոնական ջոկ մը զօրախումբեր տեսնուեր են Մոնկոլիոյ չինական սահմաններուն մօտ եւ հանդիպումներ ունեցեր են ռուսական 50,000 հեծելազօրքերու հետ, որոնք Ճապոնները հալածելու համար ղրկուած էին։

— Բերլինի ճապոնական դեսպանատունը կը հաղորդէ ան պաշտօնական հեռագիրը զոր Օեամա մարէշալը ուղղած է Թոքիօ.

«Մեր ձախակողմի բանակը գրաւեց Քայ-Եուէնը։ Երբ մեր յառաջապահները քաղաք մտան, Ռուսերուն կողմէ նահանջի պահուն կրակի տրուած մթերանոցները դեռ կ'այրէին։»

ԼՈՆՏՈՆ.— Թոքիօյէն կը հեռագրեն Տէյլի Էքսբրէսի թէ Ճապոնի մէջ տեղւոյն բանտեր կը պատսպարեն պատերազմի դաշտէն փոխադրուած 50,000 ռուս վիրաւորներ, որոնք Ճապոն կը գտնուին. նաեւ 12,000 հիւանդներու պատճառաւ որոնց համար վաթսուն բժիշկներ եւ հարիւր քառասուն հիւանդապահներ միայն կան։ Հիւանդանոցներու մէջ տեղ մնացած չըլլալով նորերը չեն ընդունուիր։ Վերջին շաբթուն հինգ հազար հոգի մեռան։

(Միւս հեռագիրները եւ ուրիշ կարեւոր հեռագիրներ հրատարակուած են այսօրուան մեր Գիշերուան Հեռագիրներուն մէջ)։

ՊԵՐԼԻՆ.— Բրուսիոյ ներքին գործոց նախարար Պարոն ֆոն Համմէրշթայն մեռաւ այսօր։ Ծնած էր 1838ին։

ԲԱՐԻԶ.— Պուքրէշէն կը հեռագրեն թէ Ռումանիոյ մէջ հունձքերու դէշ վիճակին հետեւանքով, Ռումանիոյ նաւահանգիստներուն ծովային շարժումը մեծապէս նուազած է։ Մէկ տարուան մէջ հինգ հարիւր հազար թոնոյի հասած է նուազումը՝ այսինքն ամբողջին մէկ քառորդը։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 7 Մարտ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Միաց.	Օ. Ո.	96	24
Ամէնէն բարձր գին	»	96	25
Ամէնէն վար գին	»	96	03
Ռումէլիի Երկաթուղի գոց	Ֆր.	132	62
Ամէնէն բարձր գին	»	132	75
Ամէնէն վար գին	»	132	12

ԲԱՑՈՒՄ 8 Մարտ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Միացն.	Բ. Կ.	96	21
Ռումէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	132	75
Շիրքէթի Խայրիէ		30	—
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		16	10
Օսմ. Պանքա		—	—
Ցունական Պանքա		435	—
Տէրքօս		250	—
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	02
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		6	30
» ժուիսանս		2	15
» պարտաթուղթ		485	—
Թիւնէլ Կ. Պոլսոյ		512	—
Թրանսվալ		95	—
Բրէտի Ֆոնսիէ Էժիբսիէն Ա		309	—
» » « Բ		269	—
Լավրիոմ		47	50
Անատոլըի երկթ. բաժնեթուղթ		13	—
» » պարտաթղթ.		530	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	ղրշ.	—	—

» » » չէք	»	110	15
Բարիզ » »	Ֆր.	22	82½
» » » չէք	»	—	—
Պերլին անտոկոս չէք	մարք	18	56
Վիէննա չէք	ֆիոր.	21	75

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑԸ

20 ֆրանքնոց	ղրշ.	97	24
Անգլիական ոսկի	»	110	07
Բոլ Էմբէրիալ	»	90	—
Բրիմիօ	»	51	08
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	08
Մէթալիք	«	—	—
Ռուսիա Թղթադրամ	Օ. Ո.	8	58

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 20 Մարտ

Անգլիական Քոնսոլիտէ		91	43
Միացեալ Օսմ. պարտք	բաց.	87	25
	գոց.	87	50
Օսմանեան Պանքա		14	—
Ռուսական 1888–1889		87	50
Հելլենական 5 %		49	75
» Մոնոբոլ		51	50
Պուլկարական 1892		98	—
Էժիբթեան իւնիֆիէ		106	75
Ճապոնական %		86	75
Թրանսվալ		3	75
Չէրթըրտ		1	81
Փոխանակագիր		25	31¼

ՓԱՐԻԶ, 20 Մարտ

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		99	65
Միաց. Օս. պարտաթ.	բաց. ղշ.	89	—
	գոց. »	89	—
Օսմ. Կայս. Պանքա	Ֆր.	605	—
Օսմանիէ	»	—	—
Ռումէլի երկաթուղի	»	135	—
Օսմ. մաքսատուն	»	478	—
Օսմ. Ռէժի	»	369	—
Բրիւսէլթէ Թիւրք 4 %	»	500	—
Քրէտի Լիոնէ գալրօնք կտ.	»	1158	—
Իտալական Ռանթ	»	104	80
Սպանիական արտաքին	»	91	65
Աւստրիական	»	103	25
Թրանսվալ	»	97	—
Ռուսական 4 % 1901	»	87	35
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	195
Դրամալաղ	»		

ՎԻԷՆՆԱ, 20 Մարտ

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	Ֆր.	239	90
Ռումէլի երկաթուղի	»	142	—
Օսմ. Ռէժի	»	—	—

ՊԵՐԼԻՆ, 20 Մարտ

Միացեալ պարտաթուղթ	Ֆր.	89	20
Ռումէլի երկաթուղի	»	136	—
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	104	50
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	345

ՊՐՈՒՔՍԷԼ, 20 Մարտ

Օսմ. միացեալ պարտք	88	12
Ռումէլի երկաթուղի	132	50

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ 1852
Ա. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
396 ՄԵԾ-ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396
ԽԱՆ ԳԱՐԻԲՃԱՆԵԱՆ ՎՐԱՅԻ ՅԱՐԿԸ
(Միւս [illegible] դիմաց)

Նուրբ, ճաշակաւոր եւ դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստուին, յար եւ նման բնականին, գեղեցկութեան, [illegible], եւ այլ առաւելութիւններով։ [illegible] 42

Հիւանդները կիրակի օրերն ալ, (մինչեւ կէսօր) ինչպէս նաեւ ամէն օր, (մինչեւ կէսօրէ ետքը) կ'ընդունի։

4 % ՕՍՄ. ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆ
ՊԱՂՏԱՏԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻՆ
Ա. Սէրի

Այս փոխառութեան պարտաթուղթի տէրերուն կը ծանուցուի թէ պայմանաժամը յառաջիկայ մարտ 1ին աւարտող վեցամսեայ տոկոսները պիտի վճարուին այդ թուականէն սկսեալ Օսմ. Պանքային Ղալաթիոյ կեդրոնատեղին արժեթուղթերու դիւանին կողմէ։ 20 անգլ. ոսկի անուանական արժէք ունեցող իւրաքանչիւր պարտաթուղթի 44 ղրուշ տոկոսագրով, ներկայացուցելով համապատասխան կտրօնները, որոնց վրայ դրոշմ պիտի փակցուի։

Կրկնակ օրինակներով ներկայացուելիք «պորդըրօներուն» «ֆորմիւլները» պարտաթուղթի տէրերուն տրամադրութեան տակ պիտի դրուին մարտի 25էն սկսեալ։ 14—25

5|18 փետր. 1905

ԻԼԱՆ

Զամ քիւթիւքի 600 [illegible], քէպիր քալաս 500, [illegible] քալաս 500, մէշէ քիւթիւքի 80, մէշէ էյրի 50, մէշէ [illegible] 200, մէշէ [illegible] 200, մէշէ [illegible] 200, մէշէ [illegible] 25, մէշէ [illegible] 1000, չինար թախթա 500, [illegible] 200, [illegible] 400, [illegible] 80, [illegible] 1200, էլ [illegible] 500, [illegible] 700 [illegible], [illegible] 1200 քիլօ, [illegible] 1600, [illegible] 800, [illegible] 5000, [illegible] 2500, [illegible] 25000, [illegible] 10000, [illegible] 600, [illegible] 1000, [illegible] 4000, [illegible]

Ֆի 4 մարթ 1321 2—5

ԱԶԴ

Դպրոցական աշակերտաց տրուած 11 թիւ պասօներուն պայմանաժամը լրանալով, մարտ ամսոյ առաջին երեքշաբթի օրէն սկսեալ նոր պասօներ պիտի տրուին։ Այս պատճառաւ աշակերտները, ինչպէս նաեւ շաբաթը մէկ անգամ արձակուողները, պարտին իրենց յաճախած վարժարաններէն եւ շոգենաւ նաւամատոյցին մէմուրէն, բառ առաջինին, զատ զատ իլմուխապէր առնելով Շիրքէթի Խայրիէի վարչութեան դիմել։

Տնօրէնութիւն

29|10 մարտ 1905 4—5

PHOENIX ASSURANCE L Co.

"ՖԻՆԻՔՍ"

ESTABLISHED 1782

ՀԻՄՆՈՒԱԾ Ի ԼՈՆՏՈՆ 1782 ԻՆ
ԿԸ ԳՈՐԾԷ Ի ՊՈԼԻՍ 1869ԷՆ Ի ՎԵՐ
ԱՆԳԼ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
Դրամագլուխ եւ պահեստի դրամ
Անգլ. ոսկի 4,218,000

ՖԻՆԻՔՍ ամէնահին հրդեհի դէմ Ապահովագրական Ընկերութիւն մըն է, ծանօթ իր պատուաւորութեամբ եւ վճարման մէջ իր անմիջական վճարումներով։

ՖԻՆԻՔՍ կ'ապահովագրէ հրդեհի եւ կայծակի դէմ ամէն տեսակ անշարժ եւ շարժուն ստացուածք, յոյժ նպաստաւոր պայմաններով։

Ընկերութեան նշանաբանն եղած է. ՈՒՂՂԱՄՏՈՒԹԻՒՆ եւ ԱՆՄԻՋԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄՆ ՎՆԱՍՈՒՑ։ Ցարդ վճարած է աւելի քան 27,000,000 անգլ. ոսկի։

Ընդհ. գործակալ Պոլսոյ եւ գաւառաց Գ. ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ
Վիքալիք խան, Պանք Օթոմանի ետեւ Ղալաթիա։

Փոխ գործակալք ի Պոլիս

ՌՈՒԲ. ԱՒԻՆԵԱՆ	ՃԻՎԱՆ ԹԷՔՔԷԵԱՆ
Եմին պէյ խան	Ֆէնզլեան խան
45	Զնճիրլի քույու
11—50	Ա. ԷՆՖԻԷՃԵԱՆ

ԻԼԱՆ

Ֆրանսա տէվլէթի թէպաասընտան միւսիւ Տ. Օրթէլլինին [illegible] 32 [illegible] 6 [illegible] 1 [illegible] 1 [illegible] 1 [illegible] 36 [illegible] 3 [illegible] 100 ղրուշ [illegible] 16,000 ղրուշա [illegible] 31 [illegible] 100ալէ 5 [illegible] 100ալէ 5 [illegible]

Ֆի 5 մարթ 321

ԻԼԱՆ
(Խազինէի Խասսաի Շահանէ)

Խազինէի Խասսաի Շահանէէ միւլհագ պալթէ օլունաճագ թավուգ 4.90 ղրշ., փիլիճ 2.15, եօրթէք 4.13, հինտի 13.25, հինտի փիլիճի 8.35, [illegible] 100ալէ3 [illegible] 2—3

Ֆի 5 մարթ 321

***

Խազինէի Խասսաի Շահանէէ միւլհագ [illegible] թէէմինաթ աքչէլէրի [illegible] Խազինէի ճէլիլէի [illegible] կէլմէլէրի։

Ֆի 5 մարթ 321 2—3

COMP RUSS

Navigation a Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթական երթեւեկութիւններ

Մարտ

Գշ. 8]21 Իզմիր, Պիրէօս, Աղեքսանդրիա, միջօրէէն առաջ ժամը 10ին։ Հաղորդակցութիւն Բոր-Սայտ ու Սուրիոյ նաւահանգիստները մինչեւ չոգենաւերուն հետ։

Գշ. 8]21 Ինէպօլու, Սինոպ, Սամսոն, Օրտու, Քերասունտ, Տրապիզոն, Րիզէ, Պաթում. միջօրէէն առաջ ժամը 10ին։

Դշ. 9]22 Սէվաստոբոլ ժամը 10ին։

Եշ. 10]23 Օտեսա ժամը 10ին։ Հաղորդակցութիւն Խրիմ-Կովկաս Խրիմ-Ազով, Օտեսա—Խէրսոն, Օտեսա—Նիքոլայեվ գիծերու շոգենաւերուն հետ։

Եշ. 10]23 Պուրկազ, Վառնա, Օտեսա. երեկոյեան ժամը 4ին։

Ուր. 11]24 Տարտանէլ, Միտիլլի, Իզմիր, Քիոս, Թրիպոլի, Պէյրութ, Եաֆա, Բոր-Սայտ, Աղեքսանդրիա. երեկոյեան ժամը 4ին։

Շբ. 12]25 Օտեսա. երեկոյեան ժամը 4ին։

1—50

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
Ն. ՔԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

[illegible]

Մարտ 21ին Անատոլի, Մարսիլիայէն։
» 28ին Մինկրէլի. Անտ. եգիպտէն։
» 22ին Պէլժ Նիլ Անվէրսէն։

[illegible]

Մարտ 22ին Անատոլի, Սամսոն, Տրապիզոն, Պաթում եւ Նովորոսիսք։
» 28ին Մինկրէլի, ուղ. Մարսիլիա։ Նիլ, Անվէրս։

Ա. կարգ Բաթումի համար 200 ֆր.
» » Մարսիլիոյ » 160 »
Բ. » Բաթումի » 150 »
» » Մարսիլիոյ » 120 »

Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին՝ Թօփհանէ քարափին վրայ։

15 46—50 Թ. ՌԸՊՈՒԼ

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՆ

Որք ամսոյ երկու անգամ կը բանին Լիվերպուլի եւ Արեւելքի միջեւ

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Իվէրնիա	13900	[illegible]	539
Սաքսոնիա	13900	[illegible]	4347
Լուքանիա	12950	[illegible]	3222
Քամփանիա	12950	[illegible]	2945
Ուլթոնիա	8845	[illegible]	2936
Ումբրիա	8123	[illegible]	2988
Էթրուրիա	8120	[illegible]	2652
Սէրվիա	7392	[illegible]	318
[illegible]	7369	[illegible]	16

Շէրպուր չոգենաւը, Նաւապետ Պէնսօն, ամսոյս 22ին Լիվերպուլէն հոս կը ժամանէ ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ ԺՈԼԻ Ա ՍԻԿԸՐ
35-50 Joly et Seagor
Մէյտանէթիլի խան, թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Քարա Մուսթաֆա փողոց։ 14

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՊԱՂՏԱՏԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻՆ

Ժամանակացոյց կառախումբ. երթեւեկ.
1905 մարտ 1 (Ն.Տ.) չորեքշ. օրէն սկսեալ
ԳՕՆԻԱ - ԷՐԷՅԼԻ - ՊՈՒԼԿՈՒՐԼՈՒԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ 622

Կայարան		Ապր. և Ճմր. Առաւ.
Գօնիա	Մկն.	11 —
Գաշըն խան		11 31
Չումրա		12 15
Արգ Էօրէն		12 43
Մանտասուն		1 12
Գարաման	Ժմ.	1 43
	Մկն.	1 58
Սիտրովա		2 24
Այրանճը-Տէրպէնտ		3 14
Ալաճա		3 50
Էրէյլի	Ժմ.	4 15
	Մկն.	4 35
Պուլկուրլու Ժմ.	Իրիկ.	4 50

ԴԱՐՁ 621

Կայարան		Ապր. և Ճմր. Իրիկ.
Պուլկուրլու	Մկն.	5 5
Էրէյլի	Ժմ.	5 23
	Մկն.	7 20
Ալաճա		7 47
Այրանճը-Տէրպէնտ		8 31
Սիտրովա		9 13
Գարաման	Ժմ.	9 37
	Մկն.	9 52
Մանտասուն		10 25
Արգ Էօրէն		10 54
Չումրա		11 30
Գաշըն խան		12 6
Գօնիա Ժմ.	Իրիկ.	12 35

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

ՉԷՅՐՈՒՏՍ ԲԱԹԷՆԹ
[illegible]

ՕՍՄ. ԳԱՆՁԱՑԻ ՆԱԽԿԻՆ ՏՆՕՐԷՆ
ՍԸՐ ԷՏԿԱՐ ՎԻՆՍԸՆԹԻ ՎԿԱՅԱԳԻՐԸ՝
Ուղղուած Չէյրուտս Բաթէնթ ենս Լիֆ Ընկերութեան

Պարոններ,

Մեծ հաճոյքով ձեզ կը ծանուցանեմ թէ Օսմ. Կայս. Գանձին մէջ հաստատուած ձեր դրամարկղի սենեակները կատարելապէս գոհ թողուցած են մեզ։ Կրնամ ըսել թէ այն ճարտարութիւնը որով հաստատուած են այդ դրամարկղի սենեակները, համապատասխանած են սեղանաւորական այդքան մեծ հաստատութեան մը պէտքերուն։

ԷՏՈՒԱՐՏՍ ԷՆՏ ՍԸՆ
Ալալէմճի խան, Պոլիս

Հայթայթիչ Օսմ. Կայս. Գանձի. դրամարկղի սենեակներ կազմակերպող գործակալութիւններ Ղալաթիոյ, Պոլսոյ եւ Բերայի մէջ, մասնաճիւղեր Սքիւտարի եւ Մանասթըրի մէջ։

ԵՕՍԹ

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ
ԲԱՐՁՐ. ԿԱԼԼԷՍԻ ԻՇԽԱՆԻՆ

Մեքենայի ամէնէն մեծ յանձնարարութիւնը որ եղած ըլլայ կառավարութեան մը, Ընկերութեան մը կամ անհատական Տան մը կողմէ, այն յանձնարարութիւնն է որ Եօսթ Թիբրայթըր Քըմբէնիի եղած ու Հնդկաստանի կառավարութեան յատկացուած է։ Երրորդ անգամ ըլլալով, Բրիտանական կառավարութիւնը 150 ՄԵՔԵՆԱՅԻ յանձնարարութիւն կուտայ Եօսթ Թիբրայթըր Քըմբէնիի, ինչ որ մինչեւ հիմա տրուած չէ ԲՆԱՒ։ Ասիկա անվիճելիօրէն ցոյց կուտայ թէ Եօսք գրելու լաւագոյն մեքենան է.

Արեւելքի համար Գործակալ
ԷՏՈՒԱՐՏՍ ԷՆՏ ՍԸՆ

Պոլիս, Ալալէմճի խան, Մէյտանճըք փողոց։ 32 36—48

ՌՕՍԻԱ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՅՍԵՐԷՆ 1881Ի ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆԵԱԼ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Բեդերսպուրկ

Ընկերութիւնը խիստ նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կը կատարէ ընդդէմ հրդեհի, ամէն տեսակ ապրանքներու, համբորդութեան պատահարներու, երկաթուղիի ու չոգենաւի մէջ, ապրանքներու փոխադրութեան ու նաւերու [illegible], ինչպէս նաեւ կեանքի վրայ, ամէն կարգի պայմաններով։

Ընկերութեան դրամագլուխը, ամբողջովին վճարուած	10,666,667	ֆր.
Ապահովագրութեան գումար	142,585,000	»
Ապահովագրեալներուն վճարուած գումար	314,768,000	»
1901 տարուան մէջ գանձուած ապահովագին ու տոկոս	56,585,800	»

Ամէն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել
Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին, Աղաբեան խան, Վոյվոտա, Ղալաթիա։
Տնօրէն, Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին՝ Ա. ՀԻՒՐՄԻՒԶ 11 23—50

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Ընդմէջ Հըլի Կ. Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոն
Ալպանօ	1060	Դիտօ	1497	Կոգօ	1411	Մալմօ	724	Ռօզարիօ	136
Ալէքթօ	2007	Դանթէ	1906	Կրոնօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սաֆօ	1113
Անճէլօ	1841	Դորաօ	895	Հիրօ	775	Մարթէլլօ	3709	Տիկրիս	1735
Արիոսթօ	2277	Տինօ	4311	Հիտալկօ	1581	Միրանտա	2357	Սիլվիօ	1193
Պասանօ	1822	Տոմինօ	987	Հինտու	3723	Միլօ	1057	Սորէնթօ	1203
Պորոտինօ	1264	Տուրօ	2383	Հորաթիօ	3630	Մոնթէպէլլօ	1735	Թասօ	1323
Պրավօ	1076	Տրաքօ	1718	Հումպէր	895	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Պրինօ	841	Տինամօ	874	Իտալօ	2354	Նէրօ	1033	Թորօնթօ	3327
Պըֆֆալօ	4487	Էլպօ	2464	Իտահօ	5140	Օհիօ	4160	Թոլէտօ	1470
Չէլլօ	1371	Էլտորատօ	1590	Ժունօ	1080	Օնտարիօ	4036	Թուրփին	487
Գարրօ	1837	Էրաթօ	1341	Քիլսօ	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	2439
Գամէօ	1244	Ֆալքօ	954	Քօլփինօ	2307	Օթէլլօ	1637	Վասքօ	1914
Դակօ	1694	Ֆինկալ	1828	Քօնտօ	1700	Ռոլօ	510	Վոլօ	1289
Ձիրաչ	2723	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1053	Ռօմէօ	1229	Ուիլսըն	2396
Կոնսուէլօ	1831	Ֆլորենթինօ	4582	Լէփանթօ	2272	Ռօսարիօ	1663	Եէտօ	1350
Կիտօ	3697	Կալիլէօ	3069	Լիվօրնօ	1843	Ռոլլօ	1613	Զէրօ	1203
Գոլորատօ	4235	Կիտանօ	1143	Լորէնցօ	3141	Ռոմէօ	1789		

Ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս կը ապասուի։

Թայկօ չոգենաւը, Նաւապետ Թորն, ամսոյս 22ին։

Դիմել առ Գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՐԻՉՕՏ
Թիւ 22—24. Պիւյիւք Միլէթ խան, Ղալաթիա 10 11—50

ՍԻԿԱՐԻ ԹՈՒՂԹ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՄԲ

Կայսերական հրամանով տրուած սիկառի թուղթի վաճառման անուան Ընկերութիւնը կը ծախէ սիկառի թուղթեր ամէն մէկ տետրի վրայ նշանակուած թրքական վիճակահանութեան (Արեւելեան Երկաթուղւոյ) թիւեր. այս թիւերն ունեցողները իրաւունք ունին իւրաքանչիւր վիճակահանութեան մասնակցելու որ երկու ամիսը անգամ մը տեղի պիտի ունենայ եւ պիտի չահին հետեւեալ կերպով.

1	վիճակ պիտի չահի	Ա	թիւ չահողը	1	անձ	դահեկան	10000
1	»	Բ	»	1	»	»	1000
2	»	Գ	»	2	»	»	500-ական
6	»	Դ	»	6	»	»	300 »
12	»	Ե	»	12	»	»	100 »
28	»	Զ	»	28	»	»	50 »
850	»	Է	»	850	»	»	10 »

900 թիւեր պիտի չահին իւրաքանչիւր վիճակահանութեան։

Ուշադրութիւն. սիկառի թուղթի տետրեր ունին թիւ մը եւ թուական որ վիճակահանութեան կրնայ մասնակցելու համար։

Մեր սիկառի թուղթը Վիեննա կայսերական դպրոցը անալիզ եղած եւ հաստատուած է ամենադիւր տեսակէ եւ առողջութեան օգտակար ըլլալը։

Ուրեմն գնեցէք մեր թուղթը որ 10 փարա է եւ իւրաքանչիւր տետրը 100 երես միեւնոյն ժամանակ պիտի ստանիք ոսկի դահեկան 10,000։

Անմիջապէս կը վճարուին ամէն վիճակահանութեան վերջ երբ չահողը սիկառի թուղթի տետրի չահող թիւով ներկայանայ Սալոնիկ՝ Սալոնիկի պանքան։ Կ. Պոլիս, Սալոնիկի պանքան։ Իզմիր. Աթենասուլս եղբարց Ընկերութեան ընդհանուր գործակատարներուն եւ ուրիշ տեղեր Ընկերութեան բոլոր գործակատարներուն։ 13 — 104

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերպուլի եւ Արեւելքի միջեւ բանող

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Վիքթորիան	10500	[illegible]	3500
Արմէնիան	10500	[illegible]	3500
[illegible]	10500	[illegible]	[illegible]
[illegible]	9000	[illegible]	[illegible]
[illegible]	9000	[illegible]	[illegible]
[illegible]	8000	[illegible]	2500
[illegible]	8000	[illegible]	2500
[illegible]	8000	[illegible]	[illegible]
[illegible]	8000	[illegible]	[illegible]
[illegible]	3700	[illegible]	[illegible]
[illegible]	3700	[illegible]	[illegible]
[illegible]	3700	[illegible]	3
[illegible]	2500		

[illegible] 24 ժամ առաջ։

[illegible]

ԷՏԿԱՐ ԼԱՖՕՆՏԷՆ

Ղալաթիա, [illegible]

13 7—50 [illegible]

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երթեւեկութիւն կառախումբերու 1905 Մարտ 1 (Ն. Տ.) չորեքշաբթի օրէն սկսեալ

ԷՍԿԻ – ՇԷՀԻՐ ԳՕՆԻԱՅԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 222 խառն Առաւ. Ժ. Վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴՐՁ Կառ. Թ. 221 խառն Իրիկ. Ժ. Վ.
10 25	Մկն. Էսկի-Շէհիր	Ժմ.	1 25
11 7	» Կէօքճէ Քըզըք	»	12 45
12 5	» Սաղուճաք Պունար	»	12 3
12 59	» Ալայունթ	»	11 7
1 41	» Չէքիւրլէր	»	10 23
2 41	» Տէօյէր	»	9 35
3 10	» Իհսանիյէ	»	8 50
3 34	» Համամ	»	8 23
3 44	» Կազլըկէօլ համամ	»	8 14
4 31	» Աֆիոն Գարա Հիսար	»	7 43
5 11	» Պէօյիւք Զօղանլար	»	6 50
6 6	» Չայ	»	6 3
6 51	» Իսհագլու	»	5 10
7 15	» [illegible]	»	4 45
7 46	» Աք Շէհիր	»	4 23
8 18	» [illegible] քէօյ	»	3 43
9 —	» Զավուշճը քէօյ	»	3 5
9 33	» Իլկըն	»	2 33
10 25	տըն-Խանը	»	1 39
11 20	Սէրայ-Ինի	»	12 57
11 52	» Մէյտան	»	12 17
12 52	» Պունար-Պաշը	»	11 12
1 30	Ժմ. Գօնիա	Մկն.	10 30
Իրիկ.			Առաւ.

ԷՍԿԻ ՇԷՀԻՐ ԷՆԿԻՒՐԻՒԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 122 խառն Առաւ. Ժ. Վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴՐՁ Կառ. Թ. 121 խառն Իրիկ. Ժ. Վ.
12 —	Մկն. Էսկի Շէհիր	Ժմ.	10 —
12 44	» Աք Պունար	»	9 18
1 24	» Ալփու Քէօյ	»	8 46
2 4	» Պէյլիք Ախուր	»	7 58
3 9	» Սարըքէօյ	»	7 1
3 58	» Պոլէր	»	6 4
4 35	» Եավիլէր	»	5 27
5 9	» Պէյլիք Քէօփրիւ	»	5 —
6 3	» Պոլաթլը	»	4 16
7 21	» Մալը Քէօյ	»	2 49
8 15	» Սինճան Քէօյ	»	1 47
9 —	Ժմ. Էնկիւրիւ	Մկն.	1 —
Իրիկ.			Առաւ.

ՃԻՒՂԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ՔԷՕԹԱՀԻԱ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 322 խառն Առաւ. Ժ. Վ.	ԵՐԹ Թ. 324 խառն Իրիկ. Ժ. Վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 321 խառն Առաւ. Ժ. Վ.	ԴԱՐՁ Թ. 323 խառն Իրիկ. Ժ. Վ.
1 5	11 15	Մկն. Ալայունթ Ժմ.	12 30	10 35
1 25	11 35	Ժմ. Քէօթահիա Մկն.	12 10	10 15

ՀԱՄԻՏԻԷ—ԱՏԱ-ԲԱԶԱՐ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 425 Խառն Առաւ. Ժ. Վ.	ԵՐԹ Թ. Խառն Իրիկն. Ժ. Վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ 426 Թ. Խառն Իրիկն. Ժ. Վ.	ԴԱՐՁ Թ. Խառն Առաւ. Ժ. Վ.
5 36		Մկն. Ատա-Բազար Ժմ.	7 25	
5 54		Ժմ. Համիտիէ Մկն.	7 7	

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երթեւեկութիւն կառախումբերու 1905 Մարտ 1 [Ն.Տ.] չորեքշաբթի օրէն սկսեալ
ՀԱՅՏԱՐ ՓԱՇԱ ԷՍԿԻ-ՇԷՀՐԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ

ԿԱՅԱՐԱՆ		Թ. 2 ճամբ. Առաւ. Ժ. Վ.	Թ. 34 Խառն Առաւ. Ժ. Վ.	Թ. 4 ճամբ. Առաւ. Ժ. Վ.	Թ. 6 ճամբ. Առաւ. Ժ. Վ.	Թ. 8 ճամբ. Առաւ. Ժ. Վ.	Թ. 10 ճամբ. Իրիկ. Ժ. Վ.	Թ. 36 Խառն Իրիկ. Ժ. Վ.	Թ. 12 ճամբ. Իրիկ. Ժ. Վ.	Թ. 14 ճամբ. Իրիկ. Ժ. Վ.	Թ. 16 ճամբ. Իրիկ. Ժ. Վ.	Թ. ճամբ. Առաւ. Ժ. Վ.	Թ. ճամբ. Առաւ. Ժ. Վ.
Քարաքէօյ Կամուրջ	Մկն.	12 10	12 27	2 28	3 35	5 36	7 18	8 40	10 30	11 27	12 33		
Հայտար Փաշա	Ժմ.	12 30	12 47	2 48	3 55	5 56	7 38	9 —	10 50	11 47	12 53		
	Մկն.	12 40	1 12	2 55	4 —	6 1	7 43	9 12	10 55	11 52	1 —		
Գըզըլ Թօփրագ	»	12 48	—	3 3	4 8	6 9	7 51	9 21	11 3	12 —	1 8		
Ֆէնէր Եօլու	»	12 52	1 22	3 6	4 11	6 12	7 54	9 25	11 6	12 3	1 11		
Կէօզ Թէփէ	»	12 56	—	3 10	4 15	6 16	7 58	9 30	11 10	12 7	1 15		
Էրէնքէօյ	»	1 1	1 34	3 14	4 19	6 20	8 2	9 35	11 14	12 12	1 19		
Պոսթանճըք	»	1 9	1 42	3 21	4 25	6 26	8 8	9 43	11 21	12 18	1 25		
Մալթէփէ	»	1 18	1 54	3 29	4 33	6 34	8 16	9 54	11 29	12 27	1 33		
Քարթալ	»	1 28	2 8	3 39	4 43	6 44	8 27	10 8	11 39	12 37	1 43		
Փէնտիք	Ժմ.	1 35	2 18	3 46	4 59	6 51	8 31	10 18	11 46	12 44	1 50		
	Մկն.		2 28					10 33					
Թուզլա	»		2 50					10 54					
Կէյպզէ	»		3 11					11 14					
Տիլ Իսքէլէսի	»		3 33					11 36					
Տավշանճըլ	»		3 43					11 46					
Հէրէքէ	»		4 3					12 3					
Եարըմճա	»		4 23					12 26					
Թիւթիւն Չիֆթլիք	»		4 36					12 39					
Տէրինճէ	»		4 48					12 50					
Իզմիտ	Ժմ.		5 1					1 4					
	Մկն.		5 2										
Պէօյիւք Տէրպէնտ	»		6 4										
Սափանճա	»		6 31										
Համիտիէ	»		7 —										
Կէյվէ	»		7 48										
Աք Հիսար	»		8 11										
Մէքէճէ	»		8 43										
Լէֆքէ	»		9 9										
Վէզիր Խան	»		9 46										
Պիլէճիք	Ժմ.		10 27										
	Մկն.		10 42										
Քարաքէօյ	»		11 54										
Պոզիւյիւք	»		12 37										
Ին Էօնիւ	»		1 25										
Չուքուր Հիսար	»		1 56										
Էսկի Շէհիր	Ժմ.		2 36										
			Իրիկ.										

Այս կառախումբը 1905 [illegible]

ԴԱՐՁ

ԿԱՅԱՐԱՆ		Թ. 1 ճամբ. Առաւ. Ժ. Վ.	Թ. 3 ճամբ. Առաւ. Ժ. Վ.	Թ. 5 ճամբ. Առաւ. Ժ. Վ.	Թ. 7 ճամբ. Առաւ. Ժ. Վ.	Թ. 31 Խառն Առաւ. Ժ. Վ.	Թ. 9 ճամբ. Առաւ. Ժ. Վ.	Թ. 11 ճամբ. Առաւ. Ժ. Վ.	Թ. 13 ճամբ. Իրիկ. Ժ. Վ.	Թ. 15 ճամբ. Իրիկ. Ժ. Վ.	Թ. 17 ճամբ. Իրիկ. Ժ. Վ.	Թ. 33 Խառն Առաւ. Ժ. Վ.	Թ. 19 ճամբ. Իրիկ. Ժ. Վ.
Էսկի Շէհիր	Մկն.											11 —	
Չուքուր Հիսար	»											11 39	
Ին Էօնիւ	»											12 13	
Պոզիւյիւք	»											12 47	
Քարաքէօյ	»											1 21	
Պիլէճիք	Ժմ.											2 11	
	Մկն.											2 26	
Վէզիր Խան	»											3 3	
Լէֆքէ	»											3 42	
Մէքէճէ	»											4 20	
Աք Հիսար	»											4 47	
Կէյվէ	»											5 13	
Համիտիէ	»											6 14	
Սափանճա	»											6 32	
Պէօյիւք Տէրպէնտ	»											6 57	
Իզմիտ	Ժմ.											7 30	
	Մկն.					11 40						7 55	
Տէրինճէ	»					11 58						8 10	
Թիւթիւն Չիֆթլիք	»					12 9						8 21	
Եարըմճա	»					12 21						8 32	
Հէրէքէ	»					12 50						8 57	
Թաֆշանճըլ	»					1 1						9 8	
Տիլ Իսքէլէսի	»					1 15						9 19	
Կէյպզէ	»					1 46						9 48	
Թուզլա	»					2 7						10 10	
Փէնտիք	Ժմ.					2 27						10 32	
	Մկն.	12 11	12 43	1 —	1 58	2 42		5 10	6 52	8 19	10 —	10 42	12 6
Քարթալ	»	12 19	12 51	1 8	2 7	2 54		5 18	7 —	8 8	10 9	10 53	12 14
Մալթէփէ	»	12 29	1 1	1 19	2 17	3 9		5 28	7 10	8 38	10 19	11 7	12 25
Պոսթանճըք	»	12 37	1 9	1 27	2 25	3 22	—	5 36	7 18	8 46	10 27	11 20	12 33
Էրէնքէօյ	»	12 44	1 16	1 35	2 32	3 35	4 37	5 42	7 24	8 52	10 33	11 30	12 40
Կէօզթէփէ	»	12 48	1 20	1 39	2 36	3 39	4 41	5 46	7 28	8 56	10 37	—	12 44
Ֆէնէր Եօլու	»	12 52	1 25	1 43	2 40	3 45	4 45	5 50	7 32	9 —	10 41	11 40	12 48
Գըզըլ Թօփրագ	»	12 55	1 28	1 46	2 43	3 49	4 48	5 53	7 35	9 3	10 44	—	12 51
Հայտար Փաշա	Ժմ.	1 2	1 35	1 53	2 50	3 57	4 55	6 —	7 42	9 10	10 51	11 50	12 58
	Մկն.	1 [illegible]	1 40	1 58	2 55	4 7	5 —	6 5	7 47	9 15	10 56	12 15	1 3
Քարաքէօյ Կամուրջ	Ժմ.	1 27	2 —	2 18	3 15	4 27	5 20	6 25	8 7	9 35	11 16	12 35	1 23
												Իրիկ.	

Այս կառախումբը 1905 [illegible] 1էն սկսեալ կ՚երթեւեկէ

Այս կառախումբը 1905 [illegible] 14էն [illegible] 31 կ՚երթեւեկէ

Այս կառախումբը 1905 [illegible] 1էն [illegible] 13 կ՚երթեւեկէ